

BELEIDSPLAN 2013-2016

INNOVATIE EN PERSPECTIEF

BELEIDSPLAN 2013-2016

INNOVATIE EN PERSPECTIEF

8	12	18	26	32	38	48	54	66
INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
		1.1 MARKTAANDEEL, PUBLIEKE BELANGSTELLING EN EXPLOITATIE	2.1 NIEUWE BALANS IN DE DRIEHOEKEN	3.1 ANIMATIEFILM	4.1 PRIORITEIT VOOR ONTWIKKELING FILMPLANNEN	5.1 FILMCONSULENTEN	6.1 ONTWIKKELING EN PRODUCTIE	7.1 SAMENWERKING
		1.2 INTERNATIONALE POSITIE	2.2 VERSTERKING ONDERNEMERSCHAP	3.2 FILMISCH EXPERIMENT	4.2 DIFFERENTIATIE IN BIJDRAGEN VOOR NIEUWE EN ERVAREN MAKERS	5.2 DRIE PROGRAMMA'S: NEW SCREEN NL, SCREEN NL, SCREEN NL PLUS	6.2 DISTRIBUTIE EN FILMACTIVITEITEN	7.2 GOVERNANCE EN BEHEER
		1.3 DIGITALISERING EN INNOVATIE		3.3 DOCUMENTAIRE	4.3 TALENTONTWIKKELING EN INNOVATIE	5.3 VERSTERKING RE-COUPMENTPOSITIE		7.3 COMMUNICATIE EN VERANTWOORDING
		1.4 PROFESSIONALISERING FILMSECTOR		3.4 SPEELFILM	4.4 INTERNATIONALE MARKTVERRUIMING			
					4.5 AANSCHERPING DISTRIBUTIEBELEID			

INHOUD

BIJLAGEN

74	84	88	92
1 MEERJARENBEGROTING 2013 - 2016	2 RAAD VAN TOEZICHT	3 SAMENWERKING CULTUURFONDSEN	4 TABELLEN 1 T/M 9

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
-----------	--------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------------	--------------------------	--------------------	----------------------	---------------

INLEIDING

De Nederlandse film beleefde in 2011 een hoogtepunt met een record marktaandeel van 22 procent en *Gooische Vrouwen* als best bezochte film van het jaar. De documentaire *Stand van de Sterren* schitterde op meer dan zestig festivals in verschillende landen. Opnieuw werd een groot aantal Nederlandse films geselecteerd voor prestigieuze internationale festivals. Resultaat van ondernemerschap en talent in de sector en ruim een decennium doelgericht stimuleringsbeleid. De verruiming van het productievolume¹ en continuïteit in filmfinanciering die door dit beleid mogelijk werden gemaakt, garandeerden een substantieel aantal films, waardoor professionals in de filmsector 'meters konden maken', konden excelleren en een blijvende band met het publiek konden opbouwen.

Toch kan er, net als in andere landen in Europa, in Nederland geen nationale filmsector van betekenis bestaan zonder overheidssteun. De afzetmogelijkheden zijn door het kleine taalgebied en de wereldwijde dominantie van de Amerikaanse filmindustrie simpelweg te beperkt. Investerings van het Filmfonds (Fonds) blijven daarom van vitaal belang voor de sector. Deze leggen de kritische financiële basis voor filmproducties en vormen daarmee een hefboom om een veelvoud aan privaat geld te genereren.

De sector is volop in beweging, op zoek naar mogelijkheden om de Nederlandse film naar een hoger plan te tillen. De mondiale crisis en de sterke daling aan beschikbare Fondsmiddelen vanaf 2013 zetten de continuïteit in de filmsector en het marktaandeel van de Nederlandse film echter zwaar onder druk. Om te kunnen concurreren op de internationale markt en voldoende financiering voor filmproductie te waarborgen, is invoering van gerichte economische maatregelen vóór 2013 noodzakelijk.

Met open oor en oog voor het zakelijke en inhoudelijke spanningsveld in de sector wil het Fonds de koers van professionalisering vasthouden. Urgentie, kwaliteit en originaliteit van films moeten zowel het grote publiek als de fijnproever in binnen- en buitenland verrassen, inspireren en overtuigen. Daartoe zet het Fonds in op verhoging van de kwaliteit van de Nederlandse film, verbreding van het publieksbereik, versteviging van het marktaandeel en het maatschappelijk draagvlak en versterking van de internationale positie en het internationale succes. Dit vanuit de overtuiging dat de sector groeipotentie heeft en dat in een samenleving waarin beeld en media domineren, een sterke en succesvolle nationale filmproductie in cultureel, maatschappelijk en economisch opzicht van strategisch belang is. Hiermee sluit het Fonds aan bij het beleidskader van de staatssecretaris en op zijn brief *Meer dan kwaliteit: een nieuwe visie op cultuurbeleid*.

Het realiseren van deze ambities in deze ingewikkelde tijd van bezuinigingen vraagt meer inzet, samenwerking en ondernemerschap van alle geledingen in de sector. Maar het vereist ook dat de overheid én het Fonds de juiste condities scheppen om de creatieve en economische potentie optimaal te kunnen benutten. Als alle partijen zich hiervoor volledig inzetten, blijft een marktaandeel van meer dan twintig procent haalbaar en wordt de kans op internationale festivalselectie vergroot.

Het Fonds stelt gerichte prioriteiten om de sector te ondersteunen binnen het beperkte financiële kader. Daarbij stelt het hoge eisen niet alleen aan aanvragers, maar ook aan de eigen organisatie. Vanaf 2013 kiest het voor een nieuwe werkwijze: het start met het internationaal beproefde filmconsulentensysteem en introduceert drie programma's met een specifiek profiel: *New Screen NL*, *Screen NL* en *Screen NL Plus*.

De komende jaren zullen niet eenvoudig zijn voor de professionals in de filmsector, maar met hun talent en ondernemerschap zullen zij nieuwe wegen vinden om hun relevantie voor de beeldcultuur te bewijzen en te blijven doen wat zij het liefste doen: films maken die gezien worden. Met de voorwaarden die het Fonds creëert, vertrouw ik erop dat zij hierin optimaal worden ondersteund. ◀

Doreen Boonekamp,
directeur/bestuurder
Amsterdam, januari 2012

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
-----------	--------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------------	--------------------------	--------------------	----------------------	---------------

SAMENVATTING

Het Fonds bouwt voort op de sterke resultaten van de sector en houdt de koers van professionalisering vast. Het zet in op verhoging van de kwaliteit van de Nederlandse film, verbreding van het publieksbereik, versteviging van het marktaandeel en het maatschappelijk draagvlak, versterking van de internationale positie en het internationale succes en sluit daarmee aan op de ambities van het kabinet en de sector.

Implementatie van gerichte economische maatregelen vóór 2013 is een voorwaarde om een gelijk speelveld met het buitenland te realiseren en de gemeenschappelijke ambities te bereiken. Ze impliceren regelgeving om risicokapitaal voor filmproductie aan te trekken en besteding ervan in de Nederlandse economie te bevorderen, wet- en regelgeving ter bestrijding van illegaal aanbod van films, heffing aan de bron op alle vormen van exploitatie ten behoeve van productiefinanciering en een cashflowfonds voor brugfinanciering tijdens de filmproductie.

De komende jaren krijgt het Fonds te maken met forse bezuinigingen, tegelijkertijd krijgt het er nieuwe taken bij. Om onder deze omstandigheden bij te dragen aan de verwezenlijking van de ambities is het primaire doel het productievolume zo goed mogelijk te stimuleren, de kwaliteit te verhogen en de opgebouwde relatie met het (inter)nationale publiek te bestendigen. Dit vraagt meer ondernemerschap, inzet en samenwerking van de sector als geheel. Elke geleding is verantwoordelijk voor kwaliteit en resultaat.

Binnen de budgettaire beperkingen scheidt het Fonds gerichte condities voor de vier terreinen waarop het actief is:

- ontwikkeling en productie van een divers en kwalitatief hoogstaand filmaanbod,
 - bevordering van innovatie en talentontwikkeling in de sector,
 - distributie van artistiek waardevolle films uit binnen- en buitenland,
 - ontplooiing van activiteiten die in aanvulling hierop een gezond filmklimaat stimuleren.
- Het Fonds geeft **prioriteit aan scenario- en projectontwikkeling** om de kwaliteit van films te verhogen en de kans op succes te vergroten. Voor ervaren teams die zich met eerder werk hebben bewezen, introduceert het *slatefunding* voor de ontwikkeling van speelfilms. Documentairemakers krijgen ruimte om in de projectontwikkelingsfase te filmen.
 - Met **gedifferentieerde realiseringsbijdragen en nieuwe maxima** stimuleert het Fonds het productievolume en creëert het ontwikkel- en groeikansen voor nieuwe en ervaren makers. Ervaren makers krijgen op basis van artistiek succes en/of publiekssucces met eerder werk en/of op basis van aangetrokken internationale financiering een toeslag. Nieuwe makers werken met lagere budgetten dan ervaren makers.
 - **Talentontwikkeling** en **innovatie** worden integraal ingebed in het instrumentarium. Het Fonds blijft partner in het *Deltaplan Talent*. Er komt een nieuw evenwicht in projecten voor nieuw talent en ervaren makers. In plaats van vier films binnen *De Oversteek* wil het Fonds jaarlijks twee speelfilms van eerste- en tweede-filmmakers financieren, voor makers die hun derde of volgende film willen maken ambieert het een nieuw project met twee art-house *Telescoop*-films met cross-over potentie. Filmisch experiment wordt in alle genres gestimuleerd, evenals innovatieve plannen op het gebied van onder meer filmfinanciering, marketing, distributie en vertoning.
 - Het Fonds intensificeert de **internationale samenwerking** via coproductie, export van Nederlandse films en deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling in internationale context. De maximale bijdrage aan minoritaire speelfilms wordt verhoogd. Internationale activiteiten worden bij één functionaris gebundeld.

- Het **publieksbereik** van films wordt actief gestimuleerd. Producent en distributeur dienen aanvragen voor Nederlandse speelfilms en documentaires gezamenlijk in op basis van een doordacht crossmediaal uitbrengplan, gericht op een brede publieksbenadering via verschillende platforms. De aankoop en uitbreng van buitenlandse arthouse films geschiedt via *slatefunding*. Bij goede publieksresultaten van Nederlandse en buitenlandse arthouse films krijgen distributeurs een bonus.

Het financiële kader van het Fonds in combinatie met de gestelde ambities en beleidsprioriteiten vragen een nieuwe werkwijze om goed in te kunnen spelen op de creatieve en economische potentie van de sector.

- Ontwikkelingsaanvragen kunnen in beginsel het hele jaar worden ingediend. Voor realiseringaanvragen is het aantal indienmomenten beperkt. Per ronde wordt een **integrale afweging** gemaakt van de ingediende realiseringaanvragen om de sterkste filmplannen binnen elke categorie te selecteren.
- Er komen drie programma's met een specifiek profiel voor ontwikkeling en productie van films: **New Screen NL** voor nieuw talent, innovatie en filmisch experiment van nieuwe en ervaren makers in alle genres en voor korte (animatie)film; **Screen NL** voor speelfilms, lange animatiefilms, lange documentaires en internationale coproducties van ervaren makers die aan hun derde of volgende film werken; en **Screen NL Plus** voor bioscoopfilms voor een groot publiek, waarbij toekenning geschiedt op basis van de Suppletieregeling. De selectie van distributieaanvragen en filmactiviteiten bundelt het Fonds in één afdeling.
- Vanaf 2013 selecteren **filmconsulenten** filmplannen binnen de programma's *Screen NL* en *New Screen NL* en adviseren de directeur/bestuurder. Het Fondsbureau toetst de zakelijke aspecten en adviseert over de hoogte van de bijdrage. Filmconsulenten krijgen een aanstelling voor maximaal drie plus één jaar. Daarmee beëindigt het Fonds de advisering over aanvragen voor filmproducties door commissies.

Ter voorbereiding van dit beleidsplan is uitvoerig gesproken met de sector, het departement, de Raad voor Cultuur en andere betrokkenen. Na goedkeuring door het ministerie worden de beleidsvoornemens nader uitgewerkt en de regelingen op onderdelen aangepast. Bijdragen waarvoor aanvragers in aanmerking kunnen komen en waarvoor in dit beleidsplan voorwaarden worden genoemd, worden vastgelegd in het Financieel & Productie Protocol. ◀

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
		1.1 MARKTAANDEEL, PUBLIEKE BELANGSTELLING EN EXPLOITATIE						
		1.2 INTERNATIONALE POSITIE						
		1.3 DIGITALISERING EN INNOVATIE						
		1.4 PROFESSIONALISERING FILMSECTOR						

1

SITUATIESCHETS FILMSECTOR

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
		1.1 MARKTAANDEEL, PUBLIEKE BELANGSTELLING EN EXPLOITATIE						
		1.2 INTERNATIONALE POSITIE						
		1.3 DIGITALISERING EN INNOVATIE						
		1.4 PROFESSIONALISERING FILMSECTOR						

Film bevindt zich op het snijvlak van kunst en amusement, van high art tot low art, en speelt een centrale rol in de huidige, door media gedomineerde wereld. Deze rol wordt mede bepaald door de kracht van storytelling. Het vertellen van verhalen door middel van beelden is in alle audiovisuele uitingen bepalend, maar komt het meest tot zijn recht in film. Daarmee is de filmsector binnen de creatieve industrie essentieel voor de ontwikkeling van de hele audiovisuele sector – van speelfilm, televisiedrama en documentaire tot games en commercials – maar ook van nieuwe transmediale toepassingen. Bovendien kent de filmproductiesector veel natuurlijke verbindingen met televisie en disciplines als theater, muziek, literatuur en beeldende kunst.

Filmproductie draait op projectfinanciering en is kostbaar en risicovol. Producenten voorzien in hun financieringsbehoefte voor producties door investeringen aan te trekken van marktpartijen (distributeurs, televisie, sales agents), private investeerders en bijdragen van lokale, regionale en landelijke filmfondsen. De investeringsbereidheid van marktpartijen is een belangrijke graadmeter voor het verwachte commerciële en artistieke succes van een film.

Sinds de afschaffing van de CV-maatregel in 2007 kent Nederland – in tegenstelling tot de ons omringende landen – geen industriepolitiek. Hierdoor zijn de beschikbare middelen voor filmfinanciering beperkt en verdwijnt bovendien veel bedrijvigheid naar andere landen.

Ten einde de gestelde ambities voor de Nederlandse filmsector te realiseren, is het noodzakelijk dat inkomsten uit exploitatie worden gemaximaliseerd, kosten voor financiering worden geminimaliseerd, continuïteit in productievolumen en filmfinanciering wordt bereikt en dat de internationale concurrentiepositie verbetert.

Een integrale aanpak van het filmbeleid is noodzakelijk om een gezonde marktontwikkeling in de sector te stimuleren én een gelijk speelveld met het buitenland te creëren. Op basis van onderzoek² dat het Fonds heeft laten uitvoeren en in aansluiting op regelgeving in het buitenland, bepleit het de invoering vóór 2013 van:

- *regelgeving om risicokapitaal aan te trekken voor filmproductie en besteding ervan in de Nederlandse economie te bevorderen,*
- *wet- en regelgeving ter bestrijding van het illegale aanbod van films,*
- *een systeem van heffing aan de bron op alle vormen van exploitatie ten behoeve van productiefinanciering én*
- *een cashflowfonds dat voor brugfinanciering zorgt tijdens de filmproductie.*

1.1 MARKTAANDEEL, PUBLIEKE BELANGSTELLING EN EXPLOITATIE

Al ruim een decennium zit de Nederlandse film in de lift. Het publiekssucces van de Nederlandse film in de bioscoop, op de televisie en via vertoningsmogelijkheden als dvd/blu ray en video on demand is substantieel toegenomen. Met nieuwe records in 2011: het marktaandeel van de Nederlandse film in de bioscoop steeg naar 22 procent, achttien speelfilms behaalden meer dan honderdduizend bezoekers³ en in november stonden acht Nederlandse films in de Bioscoop Top-20. Tussen 2006 en 2009 kon maar liefst 41 procent van de totale toename van de bioscoopomzet op het conto van Nederlandse films worden geschreven.

Film is zeer toegankelijk, kent een brede verspreiding en grote aantrekkingskracht, zeker op jongeren. Aan inkomsten uit exploitatie levert één euro Fondsinvestering ten minste het drievoudige op en tevens het drievoudige aan productiefinanciering. Daarmee is het economische belang voor de filmsector inmiddels aanzienlijk⁴.

Het fijnmazige netwerk van bioscopen en filmtheaters in Nederland is uniek in de wereld. Daarnaast kent Nederland een aantal (inter)nationaal toonaangevende filmfestivals en een scala aan regionale en lokale festivals. De geografische spreiding van goed geoutilleerde vertoningsmogelijkheden en de diversiteit in filmaanbod zijn daarmee groot.

Met name de mainstream film is de afgelopen jaren bepalend geweest voor

de stijgende publieksbelangstelling voor de Nederlandse film in de bioscoop. Deze films zijn vrijwel volledig op de lokale markt gericht en zelden onderscheidend genoeg om internationaal door te breken. De Nederlandse arthouse film presteert juist internationaal steeds beter, maar trekt in eigen land nauwelijks publiek. Het internationale aanbod is voor exploitanten, ondanks de grote vertoningsmogelijkheden, moeilijk bij te houden. De doorlooptijd van deze films wordt hierdoor steeds korter, terwijl juist de arthouse film gebaat is bij een lang roulement. De Nederlandse jeugd- en familiefilm, zowel arthouse als mainstream, weet het beste van twee werelden te verenigen en geldt zowel nationaal als internationaal als een sterk merk. Ook het in Nederland gevestigde internationale kinder- en jeugdfestival Cinekid draagt in hoge mate bij aan de (inter)nationale positionering van de Nederlandse jeugd- en familiefilm.

De mogelijkheden om de grote investeringen die nodig zijn voor filmproductie terug te verdienen, zijn gering. Dat komt niet alleen door de beperkte afzetmogelijkheden en de dominantie van de Amerikaanse filmindustrie, maar ook door de historisch gegroeide scheve verdeling van opbrengsten uit exploitatie. Vanuit de exploitatieketen brengen alleen producenten en hun directe afnemers (omroepen, sales agents en filmdistributeurs) de noodzakelijke investeringen op. Het 'eind' van de keten, zoals bioscoopexploitanten, kabelbedrijven, internetserviceproviders en dvd/blu ray-retailers, investeert zelden of nooit, maar ontvangt wel een groot deel van de opbrengsten.

² Filmbeleid vanuit een economische invalshoek, mei 2011, European perspectives of levy schemes for film support policy by Peacefulfish, oktober 2011

³ Tabel 2: Films met meer dan 100.000 bezoekers

⁴ Quickscan economische kerncijfers Nederlandse Filmsector, dd 21-09-2011

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
		1.1 MARKTAANDEEL, PUBLIEKE BELANGSTELLING EN EXPLOITATIE						
		1.2 INTERNATIONALE POSITIE						
		1.3 DIGITALISERING EN INNOVATIE						
		1.4 PROFESSIONALISERING FILMSECTOR						

Nederland kent bij bioscoopexploitatie zelfs de meest onevenwichtige verhouding van Europa: van de omzet uit kaartverkoop blijft gemiddeld zestig procent bij de exploitant en is veertig procent voor de distributeur⁵. Deze laatste verdient daarmee eerst zijn eigen investering terug, daarna worden investeerders, fondsen en de producent terugbetaald. Met de oprichting van het Abraham Tuschinski Fonds in 2010 heeft de bioscoopbranche een eerste stap gezet naar een grotere bijdrage aan de filmproductie. Deze is echter te beperkt om de scheve marktverhouding te herstellen.

Een aantal landen, waaronder Duitsland, Zweden, Frankrijk en Polen, hanteert daarom een systeem voor een heffing 'aan de bron' op alle vormen van filmexploitatie ten behoeve van de financiering van nationale filmproducties. De middelen die deze heffing opbrengt, worden in filmproducties geïnvesteerd via het betreffende nationale filmfonds.

Een gezond evenwicht in de verdeling van opbrengsten uit exploitatie eist een grotere inspanning van de hele keten die betrokken is bij de exploitatie van films. Dit kan ook in Nederland worden bereikt door het invoeren van een systeem van 'heffing aan de bron'.

1.2 INTERNATIONALE POSITIE

De afgelopen jaren verstevigde de Nederlandse film internationaal zijn positie. Het aantal internationale coproducties, zowel majoritair als minoritair, steeg gestaag en ook de internationale verkoop nam toe. Bovendien werden Nederlandse documentaires, arthouse films, jeugd-, animatie- en kunstfilms vaker dan voorheen geselecteerd voor belangrijke internationale filmfestivals als Berlijn, Cannes en Venetië, al is het moeilijk tot de hoofdcomptitie van deze festivals door te dringen.

Het speelveld van de filmindustrie is internationaal. De lancering en verkoop van films voor vertoning en distributie, alsmede de financiering van nieuwe filmprojecten vinden voornamelijk plaats op de verschillende internationale filmfestivals en filmmarkten. Bepalend voor internationale samenwerking zijn de mogelijkheden tot wederkerigheid van coproductie en cofinanciering. Wederkerigheid wordt gestimuleerd en gewaarborgd door coproductieverdragen tussen landen, alsmede door intensieve samenwerking en bilaterale overeenkomsten tussen fondsen.

Onder invloed van de huidige crisis lopen wereldwijd de investeringen via de zogenoemde *pre sales* en 'minimum garanties' van distributeurs en omroepen terug. Daardoor neemt de noodzaak toe door middel van internationale coproducties en investeringsgerichte maatregelen als *cash rebates* en *tax credits*⁶ voldoende financiering voor filmproductie te genereren.

In vergelijking met het buitenland heeft Nederland een zwakke concurrentiepositie. Nederland kent geen regelingen die de

toegang tot risicokapitaal voor filmfinanciering bevorderen. Bovendien ontbreken met de opheffing van het Rotterdam Media Fonds in 2012 ook mogelijkheden om lokale en regionale financiering aan te trekken. De beschikbare middelen voor filmfinanciering zijn in Nederland dan ook beperkt⁷.

Om een gelijk speelveld met het buitenland te realiseren, is aanvullend beleid noodzakelijk dat de toegang tot risicokapitaal bevordert en productie-uitgaven in Nederland stimuleert.

1.3 DIGITALISERING EN INNOVATIE

De digitale revolutie heeft in geen enkele andere creatieve sector zo'n drastische verandering teweeggebracht als in de audiovisuele sector. Door digitale technieken en platforms als YouTube is het maakproces gedemocratiseerd. De aantrekkingskracht van film neemt hierdoor toe. De sector werkt volop aan nieuwe modellen voor productie, financiering, distributie, marketing en vertoning. Als gevolg van een naar internationale maatstaven unieke publiek-private samenwerking van de bioscoopbranche, het Rijk en het Fonds vindt in 2011 en 2012 in alle Nederlandse bioscopen en filmtheaters de collectieve transitie plaats van analoge naar digitale vertoning. Een ander innovatief initiatief van de sector was de lancering in 2011 van Ximon.nl, een digitaal video on demand platform voor Nederlandse speelfilm, documentaire, korte film, televisiedrama en internationale kwaliteitsfilm. Ook worden er digitale *crowd funding* en *crowd sourcing* platforms ontwikkeld, waar nieuwe projecten worden gepresenteerd, gefinancierd en getoond. Het Fonds ondersteunt dergelijke initiatieven actief.

De mogelijkheden voor crossmediale communicatie worden dankzij digitalisering talrijker evenals de presentatie van het aanbod via verschillende vertoningsplatforms. In bioscopen kan ook alternatieve 'content' worden vertoond, zoals concerten, opera, theater en evenementen. Omdat aanbod en concurrentie aldus toenemen, is het van belang het succes van individuele films te versterken door een scherpe selectie vooraf en een heldere marketingstrategie bij uitbreng.

⁵ In België is de verhouding 45% voor distributeurs ten opzichte van 55% voor exploitanten, in Frankrijk en Duitsland is de verdeling fifty-fifty.

⁶ Cash rebates en tax credits zijn regelingen gericht op het aantrekken van productiekapitaal naar een land. Producenten ontvangen op basis van de besteding van middelen via een fiscale regeling of een automatische regeling een percentage ervan als bijdrage voor de financiering van de filmproductie.

⁷ Per hoofd van de bevolking heeft Nederland minder dan de helft te besteden aan filmproductie in vergelijking met België, slechts een kwart ten opzichte van Denemarken en ook Duitsland en Engeland investeren ruim 60% meer. Zie ook tabel 3.

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
		1.1 MARKTAANDEEL, PUBLIEKE BELANGSTELLING EN EXPLOITATIE						
		1.2 INTERNATIONALE POSITIE						
		1.3 DIGITALISERING EN INNOVATIE						
		1.4 PROFESSIONALISERING FILMSECTOR						

Digitalisering schept veel mogelijkheden, maar zet ook de oude businessmodellen in de filmsector onder druk en tast de gevestigde positie van marktpartijen aan. Het gegeven dat het auteursrecht nu nog onvoldoende is beschermd, speelt hierbij een belangrijke rol. Door piraterij komt op grote schaal illegaal aanbod beschikbaar waarover rechthebbenden geen inkomsten ontvangen. Hierdoor lopen investeerders in filmproductie terugbetaling van hun omvangrijke bijdragen gedeeltelijk mis. Blijft deze situatie voortduren, dan zal de bereidheid van financiers om te investeren in nieuwe films afnemen.

Het is van belang dat wet- en regelgeving wordt geïmplementeerd die de legale exploitatie van films waarborgt in het belang van rechthebbenden en financiers.

1.4 PROFESSIONALISERING FILMSECTOR

De Nederlandse filmproductiesector is het afgelopen decennium aanzienlijk geprofessionaliseerd. Dat is zichtbaar geworden in de succesvolle ontwikkeling van de Nederlandse film zoals hierboven geschetst. Het filmstimuleringsbeleid van de overheid, zoals dit het laatste decennium is gevoerd, heeft hier sterk aan bijgedragen. Dat was evenwel niet alleen bepalend. Aan de basis van de grotere populariteit van en waardering voor de Nederlandse film stonden ondernemende filmprofessionals. Het Fonds betreft dit ondernemerschap en de publieke belangstelling en internationale waardering voor films nadrukkelijk bij de selectie van filmplannen.

Door de manier waarop zij ondernemen, hebben filmproducenten van oudsher veel ervaring met projectfinanciering en rechtenexploitatie. Daarmee bekleeden zij een voortrekkersrol binnen de creatieve industrie. Nu de overheid haar economische beleid heeft gebundeld in het Topsectorenbeleid en de creatieve industrie tot een van haar speerpunten heeft gemaakt, ligt het voor de hand de concurrentiekracht van filmproducenten te versterken in samenhang met die van andere creatieve disciplines. Het Fonds onderschrijft dan ook het initiatief van de alliantie van producenten in de creatieve industrie die zich inzet voor vereenvoudiging van de financiering van creatieve content.

Met de ervaringen van de afgelopen planperiode zet het Fonds in op het verder versterken van het ondernemerschap van producenten. Daarbij speelt het actief in

op de actuele ontwikkelingen in de sector en stelt het zijn kennis beschikbaar voor de ontwikkeling van het Topsectorenbeleid voor de creatieve industrie. ◀

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
			2.1 NIEUWE BALANS IN DE DRIEHOEKEN					
			2.2 VERSTERKING ONDERNEMERSCHAP					

2

SPELERS EN VERHOUDINGEN

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
			2.1 NIEUWE BALANS IN DE DRIEHOEKEN					
			2.2 VERSTERKING ONDERNEMERSCHAP					

Het is de opdracht van het Fonds de gemeenschappelijke ambities van de sector en het kabinet te helpen waarmaken, dat wil zeggen: de kwaliteit van de Nederlandse film te verhogen, het publieksbereik en het marktaandeel te verstevigen, de internationale positie en het internationale succes te versterken en het maatschappelijk draagvlak te vergroten. Alleen als alle spelers in de sector én de overheid hier onverkort voor kiezen, kan het die opdracht, hoe ambitieus ook, verwezenlijken.

2.1 EEN NIEUWE BALANS IN DE DRIEHOEKEN

Filmproducenten, regisseurs, scenaristen, cast en crew, facilitaire bedrijven, distributeurs en vertoners moeten de komende jaren onder druk van de mondiale crisis en de bezuinigingen in de filmsector meer dan ooit als ondernemers opereren. Zij moeten daarbij nieuwe wegen inslaan om het hoofd boven water te houden en de potentie van de sector optimaal te benutten.

De driehoek producent, distributeur en exploitant is uiteraard primair verantwoordelijk voor de kwaliteit van het aanbod, voor innovatie en talentontwikkeling en voor de aansluiting bij een groot en divers publiek. Het Fonds heeft de rol van aanjager van de filmproductie en creëert voorwaarden met integraal beleid voor talentontwikkeling, innovatie en internationalisering. De overheid stelt middelen beschikbaar, scheidt het beleidskader en formuleert de opdracht aan het Fonds.

De sector kan, gesteund door het Fondsbeleid, in principe een gevarieerd pakket aan films van getalenteerde makers produceren, die via diverse platforms en podia hun weg vinden naar een zo breed mogelijk publiek, nationaal en internationaal. Alle zijden van de driehoek dienen evenwel in balans te zijn om de Nederlandse film te laten gloriëren in de beeldcultuur van morgen.

Van distributeurs en exploitanten wordt een grotere inzet gevraagd om de continuïteit in filmfinanciering door investeerders, producenten en andere partijen te waarborgen. De wijze waarop distributeurs in samenwerking met de producent films aan

de man brengen en inkomsten uit exploitatie genereren, moet gericht zijn op daadwerkelijke terugbetaling aan deze partijen. Het Fonds neemt ook hier de rol van aanjager op zich. De overheid kan op haar beurt de voorwaarden scheppen voor versterking van de positie van de filmproducent en voor een economisch gezonder filmklimaat.

Het Fonds hecht groot belang aan het ondernemerschap en laat dit aspect zwaar meewegen in de beoordeling van aanvragen. Cruciaal daarbij is samenwerking binnen die andere driehoek met een sleutelrol: *de driehoek producent, regisseur en scenarist*. Het Fonds vraagt van die drie partijen een nauwe samenwerking gedurende het hele proces – van de ontwikkeling en realisering tot de uitbreng van een film. De onderlinge betrokkenheid dient zichtbaar te zijn in het budget en het financierings-, marketing- en exploitatieplan.

Optimale balans en samenwerking in de driehoek producent, regisseur en scenarist, evenals in de driehoek producent, distributeur en exploitant, is noodzakelijk om de Nederlandse film zowel creatief als zakelijk te versterken.

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
			2.1 NIEUWE BALANS IN DE DRIEHOEKEN					
			2.2 VERSTERKING ONDERNEMERSCHAP					

2.2 VERSTERKING ONDERNEMERSCHAP

Van filmproducenten wordt de komende jaren meer ondernemerschap verwacht. Zij moeten nieuwe financieringsbronnen aanboren, hun inkomsten uit exploitatie vergroten, het eigen aandeel in de financiering verhogen en de kosten reduceren. Sterk ontwikkeld ondernemerschap heeft echter niet alleen betrekking op zakelijke en productionele, maar ook op inhoudelijke aspecten. Goede filmondernemers houden voeling met de samenleving en met het (inter)nationale filmpubliek in het bijzonder. Omdat zij weten wat er speelt en dicht bij het publiek staan, maken zij eigentijdse films, films met urgentie, films die actuele en historische ontwikkelingen markeren en films die bekoren en prikkelen. Zij investeren in een gedegen ontwikkeling van films, in innovatieve marketing en promotie en in het bereiken van nieuwe publieksgroepen.

Door de digitale revolutie en bij gevolg de explosief gestegen consumptie van films neemt ook de kennis van genres, verhaalvormen en filmstijlen bij het publiek snel toe. Om dat diverse en steeds veeleisender publiek werkelijk te leren kennen, moeten producenten, regisseurs en scenaristen samenwerkingsrelaties aangaan binnen en buiten de filmsector, via festivals, bioscopen, televisie, online platforms én via theaters, onderwijsinstellingen, buurthuizen, bibliotheken en bedrijven en instellingen in andere sectoren.

Het Fonds wil de uitwisseling van nieuwe ideeën, vormen en stijlmiddelen stimuleren om de makers te prikkelen en te scherpen. Uitwisseling van kennis en plannen op festivals, tijdens workshops en op filmbij-

eenkomsten zorgt ervoor dat Nederlandse makers deel uitmaken van de grote ontwikkelingen in de beeldcultuur. Confrontatie met het werk van collega's uit binnen- en buitenland is daarbij onmisbaar. Het publiek profiteert daar uiteindelijk van en ziet straks nog meer Nederlandse films die de internationale toets der kritiek kunnen doorstaan.

Kortom, het Fonds wil het maatschappelijk draagvlak voor film de komende jaren helpen versterken door te stimuleren dat de urgentie en de kwaliteit van films groeit en de betekenis van het medium in het maatschappelijk debat toeneemt. Verbreding van het publieksbereik naar nieuwe doelgroepen is noodzakelijk. Evenals de verdere ontwikkeling en verspreiding van kennis over het medium in al zijn verschijningsvormen. Een sterk maatschappelijk draagvlak moet zich vertalen in actieve betrokkenheid van de overheid bij filmproductie en in voldoende publieksinkomsten die de basis leggen voor private financiering van nieuwe films.

De hier geschetste route vraagt een zeer grote inspanning, maar is beslist noodzakelijk.

Door meer te ondernemen kan de filmsector zich sterker profileren in artistiek, maatschappelijk en economisch opzicht. In film als venster op de wereld, in zijn relevantie voor de beeldcultuur en in wat film bij het publiek vermag, ligt het belang besloten om een zo breed mogelijk publiek tot betrokken film liefhebbers te maken, zowel nationaal als internationaal. ◀

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
				3.1 ANIMATIEFILM				
				3.2 FILMISCH EXPERIMENT				
				3.3 DOCUMENTAIRE				
				3.4 SPEELFILM				

3

ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
				3.1 ANIMATIEFILM				
				3.2 FILMISCH EXPERIMENT				
				3.3 DOCUMENTAIRE				
				3.4 SPEELFILM				

In dit hoofdstuk wordt een aantal in het oog springende ontwikkelingen geschetst in de genres die tot het werkterrein van het Fonds horen. Deze ontwikkelingen zijn mede bepalend bij het stellen van de beleidsprioriteiten, die in de volgende hoofdstukken worden uitgewerkt.

3.1 ANIMATIEFILM

Het belang van animatiefilm voor de gehele audiovisuele sector is de afgelopen jaren gegroeid. Animatietechnieken worden toegepast in speelfilms, televisiedrama en documentaires, op televisie en internet, in apps en bedrijfspresentaties. Makers van animatie combineren hun autonome werk met toegepast werk in opdracht. Dat alles heeft de zichtbaarheid van hun films en de ontwikkelmogelijkheden in artistiek en technisch opzicht vergroot.

Het podium voor korte animatiefilm is met name het festivalcircuit. Bioscopen en theaters hebben nauwelijks belangstelling voor het vertonen van een korte animatiefilm. Uitzondering vormt het door het Fonds geïnitieerde project *Ultrakort*, dat voorziet in de productie en vertoning van vier animatiefilms per jaar als voorfilm in Pathé-theaters. Een groter publiek voor animatie kan de komende jaren worden bereikt door de vertoningsmogelijkheden in reguliere theaters uit te breiden, de vertoning via online platforms te stimuleren en de televisie als partner actief bij het genre te betrekken. In de meeste Europese landen profileert de (publieke) omroep zich als financier en vertoner van animatiefilms. In Nederland is de animatiesector gebaat bij een grotere betrokkenheid van de omroepen.

De komende jaren koerst het Fonds op gemiddeld tien 'vrije' korte animatiefilms per jaar (de afgelopen vijf jaar waren dit er gemiddeld twaalf), inclusief vier ultrakorte animatiefilms en ten minste vier minoritaire en majoritaire coproducties. Het Fonds ondersteunt drie films van debutanten op het totaal van tien en zet ook in op één

lange animatiefilm per jaar. Voor projectontwikkeling en het maken van animatics wordt budget vrijgemaakt. Een realiseringbijdrage wordt gefinancierd uit het budget voor speelfilm.

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
				3.1 ANIMATIEFILM				
				3.2 FILMISCH EXPERIMENT				
				3.3 DOCUMENTAIRE				
				3.4 SPEELFILM				

3.2 FILMISCH EXPERIMENT

De experimentele film, de kunstfilm en de grensverleggende film vormen in de sector een diffuus geheel, waarvan weinig filmmakers van 'reguliere films' notie nemen. Ook andersom lijkt dat het geval: makers van dit type film zien over het algemeen weinig werk van hun collega's uit het 'reguliere circuit'. Het vertoningscircuit van deze films bestaat uit (internationale) festivals, musea, galeries en tijdelijke tentoonstellingen, waardoor ze niet gemakkelijk op het netvlies van de gevestigde filmsector vallen. Dat is een gemiste kans. Filmisch experiment, en het genreoverschrijdende debat hierover, fungeert als motor voor vernieuwing voor alle genres.

Het Fonds wil de komende jaren kennisuitwisseling tussen de genres aanmoedigen en filmisch experiment in alle genres stimuleren. Gemiddeld koerst het Fonds op veertien projecten per jaar die met een realiseringbijdrage worden gesteund (de afgelopen vijf jaar waren dit er gemiddeld achtien), waaronder twee kunstzinnige speelfilms. Waar mogelijk werkt het Fonds samen met andere partners, zoals het nieuw op te richten fonds voor architectuur, vormgeving en e-cultuur en het Mondriaan Fonds, om deze risicovolle projecten te helpen realiseren.

3.3 DOCUMENTAIRE

De Nederlandse documentaire heeft een lange en rijke traditie en staat ook internationaal in hoog aanzien. Nederland is een van de weinige landen waar dit genre een plaats heeft in de bioscoop. Daarnaast kennen documentaires een brede verspreiding via televisie, online platforms, festivals en speciale voorstellingen.

Werk van Nederlandse documentairemakers wordt overal in de wereld vertoond. Succesvolle makers worden geregeld uitgenodigd voor internationale festivaljury's en om workshops te geven. Het IDFA als belangrijk internationaal podium speelt voor de verspreiding een grote rol. Anders dan in Nederland is in landen waar de overheid lange documentaires niet steunt, de bioscoopdocumentaire vrijwel geheel verdwenen. De televisie is daar bepalend, waardoor er bijna uitsluitend documentaires van maximaal een uur worden gemaakt. Het succes van *Teledoc* laat zien dat er in Nederland ook een omvangrijk televisiepubliek is voor lange documentaires, mits deze in de vooravond worden uitgezonden.

Het Fonds beoogt jaarlijks gemiddeld negentien documentaires te steunen met een realiseringbijdrage (de afgelopen vijf jaar waren dit er gemiddeld 27), inclusief vijf Teledocs en ten minste zes minoritaire en majoritaire coproducties. Van het totale aantal ondersteunt het drie documentaires van debutanten via een Wildcard.

3.4 SPEELFILM

De *mainstream film* is essentieel voor een groot marktaandeel in de bioscoop en in de *non theatrical* markt en voor een groot publieksbereik via publieke en commerciële omroepen. Bovendien zijn mainstream films bepalend voor het sterke imago van Nederlandse films bij een groot en overwegend jong publiek.

Een groot aantal mainstream films komt tot stand zonder ontwikkelingsbijdrage van het Fonds en dat is prijzenswaardig. Het betekent dat producenten steeds meer zelf voorinvesteren in speelfilms. Niettemin ontvangt het Fonds jaarlijks een substantieel aantal onvolgdragen projecten. Het ervaart dat het te vaak wordt gebruikt als louter toetsinstantie. Het Fonds ambieert deze rol niet. Sterke producenten moeten zelf de status en kwaliteit van hun filmplannen beoordelen en voldoende tijd nemen om deze goed voor te bereiden. Het Fonds stimuleert producenten daarom ook voor mainstream films een ontwikkelingsbijdrage aan te vragen, zodat zij meer tijd kunnen nemen voor het productierijp maken van het scenario en de voorbereiding van de productie. Daarbij kunnen desgewenst externe scriptcoaches worden betrokken om de kwaliteit van projecten verder te verhogen.

De *arthouse film* verdient een groter publiek in eigen land. Het Fonds zal actief stimuleren dat dat wordt bereikt. Daarnaast is het streven de internationale betekenis van deze films verder te versterken en nog sterker vertegenwoordigd te zijn in de selectie van toonaangevende festivals. Het Fonds richt zich daarom op eigenzinnige en urgente films met 'cross-

over potentie' en een duidelijke handtekening van de maker. Een groter publiek is noodzakelijk voor het voortbestaan van de arthouse film in Nederland. Het Fonds verwacht dat alle betrokkenen in de sector – makers, financiers, distributeurs, vertoners en festivals – hiervoor gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen. Zelf scheidt het hiervoor de randvoorwaarden in het productie-, festival- en distributiebeleid.

Nederlandse *jeugd- en familiefilms* zijn, gemeten naar het succes in binnen- en buitenland, een sterk merk. Zij weten een jong publiek aan zich te binden, wat ook voor het toekomstig publieksbereik van de Nederlandse film essentieel is. Dankzij de onderscheidende kwaliteit bestaat er in het buitenland een toenemende vraag naar Nederlandse jeugdfilm en sales agents tonen vaak belangstelling voor de internationale verkooprechten. Toch is export van dit genre niet eenvoudig. Nasynchronisatie, bijvoorbeeld, is kostbaar. Met zijn internationale distributiebeleid speelt het Fonds hierop in.

Het Fonds streeft ernaar jaarlijks gemiddeld 25 speelfilms te realiseren (de afgelopen drie jaar waren dit er gemiddeld 32), waarvan gemiddeld vijftien mainstream films en tien arthouse films. Binnen het totaal aantal speelfilms koerst het op zeven jeugd- en familiefilms en één lange animatiefilm. Ten minste twaalf speelfilms zouden een internationale coproductie moeten zijn. In aanvulling op deze 25 films ondersteunt het Fonds twaalf minoritaire coproducties. Voorts ondersteunt het via samenwerkingsprojecten en met bijdragen in de afwerking zo'n twintig filmproducties, waaronder korte films en single plays. €

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
					4.1 PRIORITEIT VOOR ONTWIKKELING FILMPLANNEN			
					4.2 DIFFERENTIATIE IN BIJDRAGEN VOOR NIEUWE EN ERVAREN MAKERS			
					4.3 TALENTONTWIKKELING EN INNOVATIE			
					4.4 INTERNATIONALE MARKTVERRUIMING			
					4.5 AANSCHERPING DISTRIBUTIEBELEID			

4

PRIORITEITEN 2013-2016

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
					4.1 PRIORITEIT VOOR ONTWIKKELING FILMPLANNEN			
					4.2 DIFFERENTIATIE IN BIJDRAGEN VOOR NIEUWE EN ERVAREN MAKERS			
					4.3 TALENTONTWIKKELING EN INNOVATIE			
					4.4 INTERNATIONALE MARKTVERRUIMING			
					4.5 AANSCHERPING DISTRIBUTIEBELEID			

Met aanzienlijk minder middelen tot zijn beschikking moet het Fonds heldere condities scheppen om de komende jaren maximaal resultaat te behalen, te weten:

- ontwikkeling van filmplannen heeft prioriteit,
- realiseringsbijdragen worden gemaximeerd en gedifferentieerd,
- talentontwikkeling en innovatie worden integraal ingebed in het instrumentarium en in alle genres actief gestimuleerd,
- internationale samenwerking wordt geïntensiveerd,
- in het distributiebeleid wordt de nadruk gelegd op verbreding en vergroting van het publieksbereik.

4.1 PRIORITEIT VOOR ONTWIKKELING FILMPLANNEN

Door voldoende tijd te nemen voor scenario- en projectontwikkeling, al dan niet met hulp van externe coaches, kan de kwaliteit van films worden verbeterd. Ontwikkeling is het minst kostbare onderdeel van de filmproductie. Besparing op ontwikkeling van filmproducties levert dan ook nauwelijks geld op en wrekt zich later door gemiste (publieks)kansen of gebrek aan (top)kwaliteit. De verruiming van de mogelijkheden voor ontwikkelingsbijdragen die het Fonds in 2011 heeft geïntroduceerd, blijft daarom van kracht.

Producenten zijn primair verantwoordelijk voor de totstandkoming en de kwaliteit van een scenario samen met het team van scenarist en regisseur. Om hen daarin te stimuleren en de continuïteit van bedrijven te vergroten kent het Fonds een deel van het ontwikkelingsbudget voor speelfilm via *slatefunding* toe aan ervaren producenten die werken met scenaristen en regisseurs die zich met eerder werk hebben bewezen. Een *slate* bestaat uit maximaal drie filmprojecten van verschillende ervaren makers en beoogt een gevarieerd aanbod. Ter bevordering van de kwaliteit van lange animatiefilms investeert het Fonds in het ontwikkelen van storyboards en het maken van animatics. Voor documentaires verhoogt het Fonds de ontwikkelingsbijdrage, zodat documentairemakers al in de projectontwikkelingsfase kunnen filmen. Daarmee speelt het Fonds in op de internationale trend dat financiers pas in een project stappen wanneer zij interessant beeldmateriaal hebben gezien.

Vanaf 2013 komen minder filmplannen dan voorheen voor een realiseringsbijdrage in aanmerking. Om niettemin het gewenste artistieke succes en publieksbereik te behalen, ligt de lat hoog voor de filmplannen in ontwikkeling. De kwaliteit van ingediende filmplannen wordt beoordeeld op: scenario, regie- en producentenvisie en ondernemerschap. Dat laatste wordt getoetst aan de hand van budget, financieringsplan, uitbrengplan en de beoogde verdeling van de opbrengsten. Bij de beoordeling telt ook de staat van dienst van producent, regisseur en scenarist mee. Maatgevend zijn artistiek succes en publiekssucces, alsmede een deugdelijke bedrijfsvoering. Daarnaast wegen de beoogde effecten mee. De hoge kwaliteit van de filmplannen die de afgelopen jaren zijn ingediend voor *Telescoop*-films, dient als maatstaf.

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
					4.1 PRIORITEIT VOOR ONTWIKKELING FILMPLANNEN			
					4.2 DIFFERENTIATIE IN BIJDRAGEN VOOR NIEUWE EN ERVAREN MAKERS			
					4.3 TALENTONTWIKKELING EN INNOVATIE			
					4.4 INTERNATIONALE MARKTVERRUIMING			
					4.5 AANSCHERPING DISTRIBUTIEBELEID			

4.2 DIFFERENTIATIE IN BIJDRAGEN VOOR NIEUWE EN ERVAREN MAKERS

Door budgetverlaging neemt het Fonds afstand van zijn beleid van de afgelopen jaren waarin geen maxima golden voor realiseringbijdragen. Het productievolume zal anders te sterk dalen, waarmee de gestelde doelen onbereikbaar worden. Daarom wordt er differentiatie aangebracht in realiseringbijdragen en worden er nieuwe maxima ingevoerd.

Ervaren makers kunnen op basis van succes met eerder werk de maximale realiseringbijdrage verhogen met een toeslag. Er worden twee parameters gebruikt om de toeslag op het toegekende bedrag te berekenen. De eerste is het aantal bezoekers dat is bereikt in de afgelopen vijf jaar. Daartoe worden de resultaten meegenomen van de producent, de scenarist en de regisseur. De tweede parameter is het artistieke succes van eerder werk van de regisseur, de scenarist en de producent. Selectie voor toonaangevende internationale festivals en een specifiek aantal prijzen vormen daarvoor de basis. Producenten die erin slagen cofinanciering aan te trekken van buitenlandse fondsen (nationale, regionale of lokale) uit minimaal twee landen, worden beloond met een matchingbijdrage. Het uitgangspunt voor de internationale cofinanciering dient gebaseerd te zijn op wederkerigheid. Middelen verkregen via *taxshelters* of vergelijkbare regelingen tellen niet mee. Producties die in het kader van samenwerkingsprojecten worden gerealiseerd, zoals binnen het *Deltaplan Talent* of de Suppletieregeling, komen niet in aanmerking voor de toeslag en de matchingbijdrage. De uitwerking van de toeslag en de

matchingbijdrage, alsmede het overzicht van festivals en prijzen die in aanmerking worden genomen, worden opgenomen in het Financieel & Productie Protocol en het Deelreglement Realisering.

In de realiseringfase kan een project maximaal tweemaal worden ingediend. Het Fonds stimuleert dat eerst een bijdrage voor scenario- en/of projectontwikkeling wordt aangevraagd alvorens een realiseringaanvraag in te dienen. Nieuwe makers werken met lagere budgetten dan ervaren makers. Financieringstermijnen voor realisering worden twaalf maanden na toekenning in principe niet meer verlengd, om de doorstroom van plan tot geproduceerde film in de sector te bevorderen.

4.3 TALENTONTWIKKELING EN INNOVATIE

Talentontwikkeling is cruciaal voor de verbetering van de kwaliteit, het artistieke succes en het publieksbereik van film. Daarnaast vormt innovatie een belangrijke motor voor ontwikkeling en vernieuwing in de sector, zowel technisch als creatief.

• Talentontwikkeling

Filmproducenten vervullen een belangrijke en organische rol in de ontwikkeling van talent. Het behoort tot hun kerntaken scenario- en regietalent te begeleiden en te stimuleren door het kansen te bieden en als klankbord of coach te fungeren. Dit geldt evenzo voor de rest van de crew en de cast die is betrokken bij het maakproces van film. Het is 'training on the job'.

Het Fonds speelt hierop in door voorwaarden te scheppen voor de ontwikkeling van nieuw talent en groeikansen te bieden aan gevestigd en toptalent. De differentiatie in realiseringbijdragen en de toeslag, waarbij talent op basis van succes met eerder werk wordt beloond, zijn hiervan voorbeelden. Bovendien entameert het Fonds samenwerkingsprojecten met collega-fondsen, omroepen en andere partners.

Met het *Deltaplan Talent* draagt het Fonds, in samenwerking met de Publieke Omroep, het Mediafonds en het CoBO-fonds, jaarlijks bij aan de realisering van een aantal korte films, single plays, speelfilms en documentaires van nieuw en gevestigd talent. Om voor beide voldoende mogelijkheden te creëren, zoekt het in overleg met de partners naar een nieuw evenwicht binnen projecten als *De Oversteek*, *Kort!*, *One Night Stand*, *Teledoc* en *Telescoop*.

Het Fonds is voornemens – in plaats van vier films binnen *De Oversteek* – jaarlijks twee speelfilms te financieren van makers van een eerste of tweede film. Daarnaast wil het twee arthouse *Telescoop*-films ondersteunen van makers die werken aan hun derde of volgende film. Bij die laatste gaat het om arthouse films met cross-over potentie, gericht op een publiek van meer dan vijftigduizend bezoekers. Met de partners in het *Deltaplan Talent* worden de keuzes voor alle onderdelen nader afgestemd.

Het Fonds stimuleert ook een solide en internationaal georiënteerde infrastructuur voor talentontwikkeling, onder meer door trainingsmogelijkheden, lab-faciliteiten, werkplaatsen en projecten tijdens festivals te ondersteunen. Zo draagt het bij aan het aangaan en onderhouden van relaties tussen filmlanden, aan het opzetten en uitbreiden van netwerken en aan het bevorderen van innovatie en van cross-disciplinaire filmuitingen.

• Innovatie

Het Fonds maakt middelen vrij om filmisch experiment in alle genres aan te jagen en de kunstfilm en cross-overs van film en e-cultuur te stimuleren. Binnen alle genres staat de selectie van excellente projecten die cinematografisch grensverleggend zijn, voorop. Daarnaast wordt er ruimte gemaakt voor concrete innovatieve projecten op het gebied van financiering, distributie, marketing en promotie en vertoning, waarvan de sector kan profiteren.

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
					4.1 PRIORITEIT VOOR ONTWIKKELING FILMPLANNEN			
					4.2 DIFFERENTIATIE IN BIJDRAGEN VOOR NIEUWE EN ERVAREN MAKERS			
					4.3 TALENTONTWIKKELING EN INNOVATIE			
					4.4 INTERNATIONALE MARKTVERRUIMING			
					4.5 AANSCHERPING DISTRIBUTIEBELEID			

4.4 INTERNATIONALE MARKTVERRUIMING

De Nederlandse film wil zich kunnen meten met het internationale aanbod. Aansluiting vinden bij een internationaal publiek vraagt van filmmakers dat zij een internationaal netwerk opbouwen en dat zij inzicht verwerven in internationale cinematografische ontwikkelingen, in hun eigen positie daarin en in de internationale markt. Het Fonds intensificeert de activiteiten gericht op internationale samenwerking om de financiële basis voor films te verbreden, de artistieke visie, kennis en kunde van makers en technici te scherpen en de kansen op buitenlandse vertoning en internationaal succes te vergroten.

Festivalvertoningen in combinatie met filmmarkten genereren aandacht voor de geselecteerde films en kunnen potentiële kopers en financiers voor volgende films interesseren. De grote filmfestivals in Nederland spelen dan ook een belangrijke rol bij de internationale profilering van de Nederlandse film. Zij kunnen die rol versterken door gerichte programmering van Nederlandse films en door de presentatie van nieuwe Nederlandse projecten op hun coproductiemarkten.

Buiten de reguliere bijdrage uit de basisinfrastructuur stelt de rijksoverheid extra middelen aan de cultuurfondsen ter beschikking die besteed moeten worden aan internationale marktverruiming. Het Fonds zet de komende jaren in op drie speerpunten die elkaar versterken: 1) internationale coproductie, 2) deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling in internationale context, en 3) export van Nederlandse films. Het internationale

beleid van het Fonds is een aanvulling op dat van andere partijen in de sector en wordt in nauw overleg afgestemd.

Specifiek voor het stimuleren van export van Nederlandse films en voor deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling in internationale context doet het Fonds een beroep op aanvullende financiering uit de HGIS-middelen voor een bedrag van 412.000 euro. Het Fonds investeert daarnaast ruim twee miljoen euro in minoritaire coproducties en een veelvoud daarvan in majoritaire coproducties.

• Internationale coproductie

Zoals hierboven uiteen is gezet, investeert het Fonds in majoritaire en minoritaire coproducties van speelfilms, animatiefilms en documentaires. Het richt zich daarbij op projecten met internationale festival- en exportpotentie en werkt voornamelijk op basis van wederkerigheid: investeringen in een buitenlandse film zijn gerechtvaardigd wanneer er kans is op financiering uit het desbetreffende land voor een Nederlandse film. Ter versterking van de positie van Nederlandse producenten verhoogt het Fonds de maximale bijdrage voor speelfilms aan minoritaire coproducties. Ook stimuleert het producenten via het MEDIA Programma hun kansen op internationale financiering te vergroten.

Het Fonds intensificeert de samenwerking met filmfondsen in andere landen en zet zich in voor het realiseren van coproductieverdragen om internationale samenwerking te vereenvoudigen. Prioriteit daarbij hebben landen binnen en buiten Europa die aansluiten op de Nederlandse markt. Zo heeft het Fonds met het Vlaams

Audiovisueel Fonds een bilateraal verdrag op grond waarvan jaarlijks gemiddeld vier speelfilms, drie documentaires en twee animatiefilms worden gerealiseerd. Met Duitse fondsen wordt gewerkt aan een coproductieverdrag tussen Nederland en Duitsland. Op verzoek van de sector zet het Fonds zich ook in voor een coproductieverdrag met Zuid-Afrika. Voorts onderhoudt het nauwe betrekkingen met filmfondsen in Ierland, de Scandinavische landen, Luxemburg en Wallonië, en zoekt het contact met fondsen in andere landen waarmee Nederlandse producenten coproducties willen realiseren.

Via de samenwerking met het Hubert Bals Fonds participeert het Fonds jaarlijks in vier projecten van makers uit ontwikkelingslanden, met name uit Latijns-Amerika. Participatie in films die door het Hubert Bals Fonds zijn gesteund, blijkt voor Nederlandse producenten belangrijk voor het verbeteren van hun internationale netwerk. Aangezien het aantal Nederlandse producties dat bijdragen van Eurimages ontvangt, toeneemt, adviseert het Fonds het ministerie om te blijven participeren in dit coproductiefonds van de Raad van Europa. Informatie over financieringsmogelijkheden in landen waarmee Nederland actief coproduceert, publiceert het Fonds op de website.

Het Fonds dringt er bij de Publieke Omroep op aan een actievere rol te spelen in de totstandkoming van minoritaire coproducties en deze prioriteit te geven in het aankoop- en coproductiebeleid. Wanneer samenwerking op dit punt gestalte krijgt, versterkt dat de internationale positie van Nederland als coproductiepartner.

• Deskundigheidsbevordering

Het Fonds steunt de komende jaren filmbijeenkomsten in internationale setting gericht op filmprofessionals en publiek, zoals symposia, masterclasses, workshops en coproductiemarkten. Centraal moet daarbij staan: kennisuitwisseling, verbreding van een zakelijk en internationaal netwerk én profilering van de Nederlandse film in het buitenland en van film in Nederland. Dergelijke belangrijke bijeenkomsten zijn in het verleden in ons land ook mogelijk gemaakt, zoals de door het Europese MEDIA Programma gesteunde programma's ACE en EAVE, een internationaal congres over de jeugdfilm, een Europees congres voor exploitanten en distributeurs over de digitalisering van filmtheaters en bioscopen én de coproductiemarkten van verschillende filmfestivals in Nederland. Daarnaast ondersteunt het Fonds individuele training van makers die projecten in internationale context willen ontwikkelen om coproductie te stimuleren. Producenten werken op basis van projectfinanciering hetgeen zich slecht leent voor structurele inbedding in hun bedrijfsvoering van activiteiten gericht op deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling. Het Fonds kan door hieraan bij te dragen de noodzakelijke continuïteit stimuleren.

• Internationale distributie van de Nederlandse film

Recentelijk heeft het Fonds beleid geïntroduceerd ter bevordering van de internationale exploitatie van Nederlandse speelfilms en documentaires. Dat beleid wordt de komende jaren verder uitgewerkt. Het Fonds investeert met matchingbijdragen in distributie, dubbing en sales deliveries bij buitenlandse verkoop. Het geeft bij

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
					4.1 PRIORITEIT VOOR ONTWIKKELING FILMPLANNEN			
					4.2 DIFFERENTIATIE IN BIJDAGEN VOOR NIEUWE EN ERVAREN MAKERS			
					4.3 TALENTONTWIKKELING EN INNOVATIE			
					4.4 INTERNATIONALE MARKTVERRUIMING			
					4.5 AANSCHERPING DISTRIBUTIEBELEID			

speelfilm prioriteit aan jeugd- en familie-films vanwege de sterke internationale aantrekkingskracht. Het werkt niet langer met vaste indiendata, maar behandelt aanvragen het hele jaar door. De grote concurrentie op de internationale markt maakt immers dat producenten en sales agents snel moeten kunnen inspelen op mogelijkheden. Het Fonds schept hiertoe de voorwaarden. Het draagt bovendien bij aan activiteiten op toonaangevende internationale filmfestivals in het buitenland. Voorwaarde is dat deze gericht zijn op het stimuleren van coproductie en export van Nederlandse films. Via publicaties als *SEE NL*, in samenwerking met EYE, en via de *Film Facts & Figures* presenteert het Fonds gedurende het jaar belangrijke sales- en productie-informatie over de Nederlandse film voor de internationale markt.

• Eén internationaal serviceloket

Het Fonds is van mening dat de eenduidigheid, effectiviteit en transparantie van het internationale beleid kunnen worden vergroot door taken op het gebied van financiering, promotie en Europees beleid te bundelen. Dat is ook in het buitenland gebruikelijk.

In Nederland zijn deze taken bij drie verschillende instanties ondergebracht: het Fonds treedt primair op als financier van filmproducties, export en activiteiten, MEDIA Desk Nederland geeft in het verlengde hiervan voorlichting over ondersteuningsmogelijkheden van het MEDIA Programma en EYE International treedt op als intermediair en brengt Nederlandse films internationaal onder de aandacht. Gezamenlijk zorgen deze partijen ervoor

dat de Nederlandse filmindustrie als economische factor kan groeien en zich internationaal kan profileren.

Ook zonder bestuurlijke eenheid kunnen de drie partijen de service aan de sector vergroten. Dit kan door de invulling van de verschillende taken op elkaar af te stemmen en de uitvoering ervan bij voorkeur onder één dak te brengen. Het Fonds wijzigt met het oog op de nieuwe planperiode de interne organisatie en betreft medio 2012 een nieuw kantoor. In de nieuwe opzet is één functionaris verantwoordelijk voor het internationale beleid. Het kan MEDIA Desk faciliteren met de front- en backoffice en nauw samenwerken in de informatievoorziening van de sector. Op deze manier wordt de service aan de sector vergroot en wordt er op beheerslasten bespaard. In de toekomst kan deze samenwerking worden uitgebreid met EYE International.

4.5 AANSCHERPING DISTRIBUTIEBELEID

Het Fonds heeft de taak de distributie van artistiek waardevolle Nederlandse en buitenlandse films te bevorderen. Hiermee stimuleert het de gewenste diversiteit en kwaliteit in bioscopen en filmtheaters. Actieve inspanning van distributeurs, producenten én makers is daarbij vereist.

Het publiek voor de Nederlandse arthouse film moet de komende jaren substantieel groter worden. Voor makers is het van belang dat zij worden herkend en een 'eigen' publiek vinden. De sleutel tot succes kan liggen in een intensieve en persoonlijke benadering van makers en publiek. Behalve distributeurs en vertoners kunnen ook partners als het International Film Festival Rotterdam, het Nederlands Film Festival en EYE een belangrijke rol spelen door arthouse films prominenter te profileren in de programmering.

Aanvragen voor marketing en promotie en voor distributie van Nederlandse speelfilms en documentaires moeten door producent en distributeur gezamenlijk worden gedaan en moeten blijf geven van een heldere en doordachte cross-mediale strategie gericht op het bereiken van een zo groot mogelijk publiek. Daarbij dient optimaal gebruik te worden gemaakt van de mogelijkheden die de digitalisering biedt, zowel in de marketing als in de variatie aan platforms waarop de film wordt gepresenteerd. Ook wordt er nadrukkelijk aandacht gevraagd voor een gespreide uitbreng van Nederlandse films gedurende het jaar. Het Fonds ondersteunt, zoals aangegeven in de vorige paragraaf, tevens de internationale distributie van Nederlandse

films ter bevordering van de verspreiding van het culturele erfgoed over de grenzen.

In plaats van de huidige MG-regeling om films aan te kopen komt een aantal distributeurs in aanmerking voor *slate-funding* ten behoeve van de aankoop en uitbreng van buitenlandse arthouse films. De bestaande bonusregeling voor buitenlandse arthouse film wordt gewijzigd. Bijdragen worden gekoppeld aan het aantal bioscoopbezoekers. Vanaf 2013 komen hiervoor ook minoritaire coproducties met Nederland in aanmerking. Daarnaast komt er een dergelijke regeling voor Nederlandse arthouse films om het publieksbereik te stimuleren. ◀

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
						5.1 FILMCONSULENTEN		
						5.2 DRIE PROGRAMMA'S: NEW SCREEN NL, SCREEN NL, SCREEN NL PLUS		
						5.3 VERSTERKING RE- COUPMENTPOSITIE		

5

NIEUWE WERKWIJZE

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
						5.1 FILMCONSULENTEN		
						5.2 DRIE PROGRAMMA'S: NEW SCREEN NL, SCREEN NL, SCREEN NL PLUS		
						5.3 VERSTERKING RE- COUPEMENTPOSITIE		

Het financiële kader van het Fonds in combinatie met de gestelde ambities en beleidsprioriteiten vragen een nieuwe werkwijze om optimaal te kunnen inspelen op de creatieve en economische potentie van de sector. Recentelijk is de regelgeving geactualiseerd en vereenvoudigd. Ook is het beoordelingskader aangescherpt en toegesneden op de criteria van de basisinfrastructuur, zoals gevraagd door de staatssecretaris. Daarnaast zijn er verbeteringen in de interne organisatie doorgevoerd, is de administratieve organisatie gemoderniseerd en kunnen aanvragen tegenwoordig digitaal worden ingediend. Op basis van de keuzes voor de komende jaren worden de reglementen op onderdelen aangepast, procedures geactualiseerd en wordt de interne organisatie hierop aangesloten. Voor de selectie van aanvragen verlaat het Fonds het adviescommissiesysteem en introduceert het het filmconsulentensysteem. Ook is er geen indeling meer in zes afzonderlijke afdelingen met eigen leidinggevenden voor de ontwikkeling en productie van films. Hiervoor in de plaats komen drie programma's met een specifiek profiel.

5.1 FILMCONSULENTEN

Het Fonds wil in alle categorieën een integrale afweging maken van de ingediende plannen zodat het trefzeker de meest levensvatbare en artistiek veelbelovende plannen kan selecteren. Daarbij wil het de continuïteit en transparantie in de beoordeling en besluitvorming waarborgen én aanvragers een helder aanspreekpunt bieden, deskundig ondersteunen en desgewenst begeleiden. Door het grote aantal aanvragen, de omvang van de dossiers en het rouleren van adviseurs leent het vigerende commissiesysteem zich hier niet goed voor. Bovendien speelt mee dat de continuïteit van de advisering in het geding is, omdat het draagvlak voor commissies van vakgenoten afneemt.

Tegen deze achtergrond kiest het Fonds met een team van filmconsulenten voor een nieuw selectiesysteem van filmplannen. Een dergelijk systeem wordt al meer dan dertig jaar succesvol toegepast in Denemarken. Ook landen als Zweden en Noorwegen werken hier al geruime tijd mee. Zelf heeft het Fonds ook ervaring. De afgelopen jaren werkte het los van het commissiesysteem met intendanten voor speelfilm en animatie.

Filmconsulenten worden gecontracteerd voor een periode van maximaal drie plus één jaar. Om continuïteit in de bedrijfsvoering te waarborgen, wordt er bij de start van de nieuwe werkwijze gedifferentieerd in de aanstellingstermijnen van de filmconsulenten. Het systeem beperkt de bureaucratie en regeldruk tot een minimum en vergroot de transparantie voor de aanvrager. Hierdoor worden de efficiency en slagvaardigheid van het Fonds

verhoogd en wordt de dienstverlening aan het veld verbeterd.

5.2 DRIE PROGRAMMA'S: NEW SCREEN NL, SCREEN NL, SCREEN NL PLUS

Binnen *Screen NL Plus* worden via de automatische Suppletieregeling bioscoopfilms voor een groot publiek gesteund. Daarnaast komen er twee programma's voor de ontwikkeling en productie van films waarbinnen filmconsulenten adviseren over de aanvragen: *Screen NL* en *New Screen NL*.

Screen NL is er voor speelfilms, lange animatiefilms en lange documentaires, waaronder ook internationale coproducties van ervaren makers die hun derde of volgende film willen maken. *New Screen NL* is er voor nieuw talent, innovatie en filmisch experiment in alle genres van nieuwe en ervaren makers en de korte (animatie) film van nieuwe en ervaren makers.

Met uitzondering van documentaires waarbij actualiteit een grote rol speelt en aanvragen voor een bijdrage in de afwerking, die het hele jaar door worden behandeld, zijn er in elke categorie maximaal vier indiendata voor realiseringaanvragen per jaar. Er wordt per indiendatum een integrale afweging gemaakt van de ingediende filmplannen in een categorie. Dat betekent dat deze met elkaar concurreren om de beschikbare middelen. Bij speelfilm wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen mainstream en arthouse. De concurrentie bevordert de selectie van de sterkste plannen. Ontwikkelingsaanvragen kunnen in tegenstelling tot realiseringaanvragen in beginsel wel het hele jaar worden ingediend. Deze aanpak moet leiden tot een verbetering van de kwaliteit van scenario's en van de voorbereiding van producties.

Behalve de programma's voor ontwikkeling en productie van films bundelt het Fonds de selectie van distributieaanvragen en filmactiviteiten in één afdeling.

5.3 VERSTERKEN RECOUPMENTPOSITIE

Filmproducenten blijven een belangrijke partner van het Fonds. Zij zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van optimale filmplannen. Bijdragen voor realisering worden pas gegeven wanneer er zicht is op een zo breed mogelijke presentatie via verschillende platforms.

Voor bijdragen van het Fonds aan ontwikkeling, productie en distributie van films geldt een terugbetalingsverplichting. Alle films die het steunt, dienen het publieksbereik te maximaliseren en alle mogelijkheden voor inkomsten uit exploitatie optimaal te benutten. Bij de beoordeling van deze aanvragen is de kwaliteit van het uitbreng- en exploitatieplan maatgevend. Daaruit moet ook blijken in welke mate het Fonds en andere financiers daadwerkelijk worden terugbetaald. Het Fonds streeft ernaar de komende jaren zijn recoupmentpositie verder te versterken. Het continueert zijn beleid dat *revolving* Fondsbijdragen uit films van producenten primair ten goede komen aan hun nieuwe projecten.

In het volgende hoofdstuk wordt de nieuwe werkwijze van het Fonds nader uitgewerkt. ◀

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
							6.1 ONTWIKKELING EN PRODUCTIE	
							6.2 DISTRIBUTIE EN FILMACTIVITEITEN	

6

BELEID IN PRAKTIJK

NEW SCREEN NL ontwikkeling & productie

NIEUW TALENT (1^E EN 2^E FILM) EN
INNOVATIE
FILMISCH EXPERIMENT EN KORTE
(ANIMATIE)FILM VAN NIEUWE EN
ERVAREN MAKERS

SCREEN NL ontwikkeling & productie

ERVAREN MAKERS (VANAF 3^E FILM)
SPEELFILM
LANGE ANIMATIEFILM
LANGE DOCUMENTAIRE
INTERNATIONALE COPRODUCTIE

SCREEN NL PLUS productie

**AUTOMATISCHE
SUPPLETIEREGELING VOOR
BIOSCOOPFILMS GERICHT OP
GROOT PUBLIEK**

DISTRIBUTIE EN FILMACTIVITEITEN

Het Fonds hanteert een overkoepelend Algemeen Reglement, dat van toepassing is op alle filmproducties en activiteiten waaraan het steun verleent. Daaronder vallen vijf deelreglementen waarin nadere bepalingen zijn opgenomen. De mogelijkheden voor bijdragen aan filmproducties zijn vastgelegd in de deelreglementen Ontwikkeling en Realisering en in de Suppletierегeling. Het deelreglement Distributie omvat de mogelijkheden voor distributiesteun aan Nederlandse films en buitenlandse arthouse films. Het deelreglement Filmactiviteiten vermeldt de mogelijkheden voor bijdragen aan festivals, bijeenkomsten, training, publicaties en onderzoek. De regelingen vormen het formele kader van het Fonds. In het hierna volgende wordt toegelicht op welke wijze de nieuwe inrichting van de Fondsorganisatie aansluit bij de regelingen. Tevens worden de verschillende mogelijkheden voor aanvragers op hoofdlijnen toegelicht. Het komend jaar worden de reglementen geactualiseerd op basis van de gestelde prioriteiten.

6.1 ONTWIKKELING EN PRODUCTIE

Vanaf 2013 werkt het Fonds voor de ontwikkeling en productie van films met drie programma's *New Screen NL*, *Screen NL* en *Screen NL Plus*.

De drie programma's worden separaat ingericht en uitgevoerd en kennen verschillende procedures en werkwijzen. Elk programma wordt aangestuurd door een hoofd. Tussen de programma's is sprake van afstemming en nauw contact. Voor de doorstroom van filmmakers van het ene naar het andere programma bestaan geen andere belemmeringen dan dat filmmakers die doorstroom zelf moeten realiseren op basis van staat van dienst, goede filmplannen en/of bewezen belangstelling en ondersteuning uit de markt.

Aanvragen worden ingediend bij het desbetreffende programma. Bij *Screen NL* en *New Screen NL* selecteren filmconsulenten uit de ingediende aanvragen de meest levensvatbare filmplannen met de hoogste kwaliteit. Selectie geschiedt op basis van de beoordelingscriteria zoals vastgelegd in het Algemeen Reglement en de nadere bepalingen in de deelreglementen Ontwikkeling en Realisering. Filmconsulenten worden bij de selectie ondersteund door het Fondsbureau voor de beoordeling van de zakelijke aspecten van filmplannen, zoals budget, financieringsplan en uitbrengplan. Het Fondsbureau adviseert over de hoogte van een eventuele bijdrage binnen de gestelde maxima. Dit bedrag kan worden verhoogd met de toeslag op basis van succes en de matchingbijdrage voor aangetrokken internationale financiering, zoals aangegeven in paragraaf 4.2. Filmconsulenten

verdelen de aanvragen onderling, zodat elke aanvrager een helder aanspreekpunt heeft voor ondersteuning en, desgewenst, begeleiding.

Selectie van projecten die worden ingediend voor afwerkingsbijdragen en voor samenwerkingsprojecten met derden, zoals in het kader van het *Deltaplan Talent*, wordt uitgevoerd door het desbetreffende hoofd. Deze kan zich laten bijstaan door filmconsulenten en/of externe adviseurs.

Bij *Screen NL Plus* worden via de Suppletierегeling aanvragen uitsluitend beoordeeld op basis van zakelijke en financiële criteria zonder inhoudelijke toets. Wanneer er aanvullend overheidsbeleid voor de filmsector tot stand komt, zal de regeling hierop worden aangepast.

In een sector die de komende jaren met minder middelen zo goed mogelijk moet 'doordraaien', heeft het Fonds zichzelf de opdracht gesteld de eigen organisatie zo transparant en efficiënt mogelijk in te richten. De beslistermijnen worden daarbij zo kort mogelijk gehouden. De nieuwe werkwijze draagt daaraan bij.

NEW SCREEN NL ontwikkeling & productie

New Screen NL gaat functioneren als laboratorium, een plek waar beginnende makers kansen krijgen. Het programma stimuleert eigentijdse en innovatieve plannen, bevordert filmisch experiment in alle genres en steunt de ontwikkeling en productie van korte (animatie)films door nieuw talent en ervaren makers.

• Nieuw talent

New Screen NL is gericht op de ontwikkeling van eerste en tweede films van regisseurs in de categorieën speelfilm, korte (animatie)film en documentaire. Ook beginnende producenten krijgen hier kansen om met lowbudgetproducties aan een oeuvre te bouwen. Bovendien faciliteert het speciale projecten voor nieuw schrijftalent. *New Screen NL* staat open voor films met *Sturm und Drang*-potentie: films die vanwege de energie en visie van de makers gemaakt moeten worden, die aansluiten bij een behoefte van het publiek en met een relatief bescheiden budget kunnen worden gemaakt. Nieuwe makers kunnen met deze films 'meters' maken en een jong, eigentijds publiek bij film betrekken. Het budget van deze films en de bijdrage van het Fonds daaraan worden gemaximeerd. Zo kunnen deze films snel worden gefinancierd en hun momentum behouden. Films van 'first timers' en 'second timers' zijn risicovoller dan films van ervaren makers en rechtvaardigen daarom minder grote bijdragen. Daartegenover staat dat de relatief lage productiekosten van deze lowbudgetfilms financiers een grotere kans bieden op terugbetaling bij publiekssucces, wat marktinvesteringen bevordert.

De samenwerkingsprogramma's binnen het *Deltaplan Talent*, gericht op nieuw talent, ressorteren onder *New Screen NL*: *Kort!* (korte film), *One Night Stand* (single plays) en *De Oversteek* (speelfilms). Ook de *Wildcard* die het Fonds jaarlijks uitreikt aan een select aantal getalenteerde documentairemakers op basis van hun eindexamenfilm, worden via *New Screen NL* geselecteerd en begeleid.

• Filmisch experiment en innovatie

New Screen NL financiert filmisch experiment van nieuwe en ervaren makers op het gebied van speelfilm, documentaire en korte film, alsook kunstfilms en cross-overs van film en e-cultuur.

• Korte animatiefilm

New Screen NL stimuleert de ontwikkeling en productie van korte animatiefilms van nieuwe en ervaren makers. Ook *Ultrakort*, de samenwerking van het Fonds en Pathé Cinema's, wordt binnen dit programma gesteund.

• Snelloket New Screen NL

Aanvragen voor afwerkingsbijdragen in alle genres en voor alle lengtes door nieuw talent worden via het Snelloket van *New Screen NL* behandeld. Hierbij gelden geen vaste indiendata.

• Uitbreng

Voor speelfilms en lange documentaires die binnen *New Screen NL* tot stand komen, kan, afhankelijk van het project, de verplichting van distributie via de bioscoop worden losgelaten. Dit kan alleen wanneer overtuigend duidelijk is gemaakt op welke wijze en via welke platforms het publiek wordt bereikt en hoe groot het publiek naar

verwachting wordt. Bij filmisch experiment en korte animatiefilms worden de mate van experiment en het risicogehalte meegewogen. Het bereiken van een zo groot mogelijk publiek bij ieder project is ook hier een belangrijk criterium. Een crossmediaal marketing- en uitbrengplan met inzet van sociale media is essentieel om een zo groot mogelijk publiek te bereiken.

• Talent Lab

Het Fonds wil de samenwerking met het Mediafonds en de omroepen uitbreiden voor producties die binnen *New Screen NL* worden gerealiseerd. Het zoekt naar een herkenbare plek voor films uit dit *Talent Lab* binnen het programma-aanbod van de Publieke Omroep, bijvoorbeeld in een vast slot met een helder profiel. Daarnaast gaat het Fonds een samenwerking aan met het Nederlands Film Festival voor een speciaal festivalprogramma en met Ximon om producties van *New Screen NL* online voor publiek te ontsluiten.

SCREEN NL ontwikkeling & productie

Screen NL is gericht op ontwikkeling en productie van kwalitatief hoogstaande speelfilms, lange animatiefilms, lange documentaires en internationale coproducties van ervaren makers.

• Ervaren makers

Behalve aanvragen voor Nederlandse speelfilms, lange animatiefilms en lange documentaires kunnen bij *Screen NL* ook aanvragen voor minoritaire coproducties worden ingediend. Uitsluitend producenten die minimaal twee films hebben geproduceerd met bioscoopuitbreng in Nederland of, in het geval van documentaire, met landelijke televisie-uitzending in Nederland, kunnen aanvragen doen. Voor minoritaire coproducties geldt een drempel van één film. Ervaren scenaristen die een aanvraag voor de 'vrijplaats' voor bewezen scenariorientatie willen indienen, kunnen tevens bij *Screen NL* terecht.

Doel van *Screen NL* is om via scherpe selectie bewezen filmtalent en toptalent in Nederland de gelegenheid te bieden een derde of volgende film te realiseren en zo groeikansen te creëren. Bij die selectie ligt dan ook veel nadruk op de kwaliteit van de filmplannen en de internationale potentie en publiekspotentie.

Via *Screen NL* worden de samenwerkingsprojecten met de Publieke Omroep *Telescoop* en *Teledoc* ondersteund. Ook het beoogde samenwerkingsproject voor de productie van twee *Telescoop*-arthouse films met cross-over potentie wordt via *Screen NL* gestimuleerd.

Aanvragen voor afwerkingsbijdragen voor speelfilms, lange animatiefilms en lange documentaires van ervaren makers worden bij *Screen NL* behandeld. Hierbij gelden geen vaste indiendata.

• Uitbreng

Producties die via *Screen NL* worden gefinancierd, zijn primair bestemd voor bioscoopvertoning. Daarnaast moeten producenten in samenwerking met de distributeur producties zo breed mogelijk via andere platforms presenteren. Bij indiening van de realiseringaanvraag is een uitgewerkt crossmediaal marketing- en uitbrengplan vereist, waarin beschreven staat hoe en via welke platforms of podia de beoogde doelgroep wordt bereikt en op welke wijze online marketing en sociale media daarbij worden ingezet. Dit plan is een coproductie tussen distributeur en producent. Voor alle films wordt beoordeeld of het filmplan in combinatie met de marketingstrategie de stap maakt naar een zo groot mogelijk publiek.

SCREEN NL PLUS productie

***Screen NL Plus* is bedoeld voor de productie van bioscoopfilms die door hun toegankelijkheid een breed publiek in Nederland trekken. Hieronder vallen mainstream films, documentaires en lange animatiefilms, maar alleen die films die primair bedoeld zijn voor bioscoopvertoning in Nederland en die aan de voorwaarden van de Suppletiereregeling voldoen.**

De zakelijke en financiële criteria van de Suppletiereregeling, de basis van *Screen NL Plus*, blijken effectief. Films die via deze regeling tot stand komen, dragen aanzienlijk bij aan het marktaandeel van de Nederlandse film.

De regeling is onlangs verder toegesneden op bioscoopfilms voor een breed publiek en op het ondernemerschap van producenten. Voor producenten geldt een instapdrempel op basis van bioscoopbezoek. Ook wordt er op basis van eerdere resultaten gedifferentieerd in de hoogte van de bijdrage. De totale bijdrage wordt berekend op basis van een maximaal percentage van de productiekosten. Aanvragen kunnen het gehele jaar worden ingediend, maar elk project wordt slechts eenmaal behandeld. Vanwege het automatische karakter van de regeling geldt behandeling op volgorde van binnenkomst.

Het Filmfonds zet de Suppletiereregeling grotendeels ongewijzigd voort, zolang er geen alternatief beleid is om investeringen aan te trekken. Wel wordt het percentage opnieuw bekeken en stelt het de maximale bedra-

gen bij, evenals de hoogte van bijdragen in combinatie met andere regelingen van het Fonds. Vanwege de bezuinigingen moet ook op het budget voor de Suppletiereregeling aanzienlijk worden gekort. Het Fonds vraagt producenten en distributeurs dan ook zelf scherp te selecteren op kwaliteit en marktpotentie, zodat het marktaandeel op peil blijft.

Vooruitlopend op een mogelijke invoering van een 'heffing aan de bron', zoals in de situatieschets uiteengezet, heeft het Fonds filmdistributeurs en bioscoopexploitanten verzocht een hogere bijdrage voor de financiering van filmproducties beschikbaar te stellen uit de netto-inkomsten uit kaartverkoop. Met deze middelen zou het Fonds bijdragen via *Screen NL Plus* willen verstrekken en het totale budget van *Screen NL Plus* willen verhogen. Daarmee zou de sector beter in staat zijn het huidige marktaandeel te bestendigen.

6.2 DISTRIBUTIE EN FILMACTIVITEITEN

Bij deze afdeling worden alle aanvragen behandeld voor ondersteuning bij de uitbreng van films en voor activiteiten die een gezond filmklimaat stimuleren. De deelreglementen Distributie en Filmactiviteiten vormen hiervoor de basis.

DISTRIBUTIE

Een beperkt aantal Nederlandse speelfilms en documentaires – met uitsluiting van Suppletiefilms en *Telescoop*-films – komt voor distributiesteun in aanmerking, afhankelijk van de hoogte van het budget. Het Fonds hanteert een matchingregeling voor een bijdrage in de kosten voor *Prints and Advertising (P&A)*. De hoogte van de bijdrage wordt gekoppeld aan het aantal premièrekopieën waarmee de film wordt uitgebracht. Producent en distributeur moeten een op maat gesneden crossmediaal uitbrengplan overleggen dat blijkt geeft van een doordachte publieksbenadering via verschillende platforms.

Behalve de distributie van films in Nederland ondersteunt het Fonds ook de distributie van Nederlandse speelfilms en documentaires in het buitenland via matchingbijdragen voor distributie, *dubbing* en *sales deliveries* bij buitenlandse verkoop. Bij speelfilm krijgen jeugd- en familiefilms prioriteit. Voor een aantal festivals biedt het Fonds steun aan alle genres in de promotiekosten, in aanvulling op de inspanningen van EYE International.

De huidige regeling voor distributieondersteuning van buitenlandse arthouse films wordt vereenvoudigd. Er wordt

slatefunding beschikbaar gesteld voor een beperkt aantal distributeurs die hoofdzakelijk arthouse films uitbrengen. Selectie geschiedt op basis van het huidige puntensysteem, dat op onderdelen wordt aangepast. Resultaten van eerder uitgebrachte arthouse films wegen mee in de beoordeling. De bijdrage aan het verkrijgen van de rechten (MG) mag gedeeltelijk worden besteed aan de uitbreng. De totale Fondsbijdrage moet gematcht worden door de distributeur.

Nederlandse arthouse films, minoritaire coproducties, buitenlandse arthouse films en Nederlandse documentaires krijgen vanaf een bepaald aantal betalende bezoekers een distributiebonus. Verdeling geschiedt binnen het beschikbare budget op basis van het totaal aantal films dat aan de criteria voldoet en het totaal aantal bezoekers.

De laatste jaren zijn er nauwelijks buitenlandse jeugdfilms aangekocht en vertoond. Cinekid en EYE onderzoeken of het haalbaar is nieuwe filmtitels aan te kopen en in première te laten gaan tijdens een festival met aansluitend een landelijk roulement via *Cinekid op locatie* en scholen. Bij een positieve uitkomst kan het Fonds bijdragen aan de dubbings- en vertalingskosten van deze films.

FILMACTIVITEITEN

Het Fonds richt zich op de ondersteuning van de volgende activiteiten

• Filmbijeenkomsten

Vanwege budgettaire beperkingen en beleidsprioriteiten kiest het Fonds ervoor zich de komende jaren te richten op bijeenkomsten die een internationale focus hebben, discipline-overschrijdend zijn en inspelen op de innovatie van de sector. Bijeenkomsten die het Fonds steunt, moeten de zichtbaarheid van en het draagvlak voor film in Nederland en/of in het internationale veld vergroten.

De internationale bijeenkomsten dienen gericht te zijn op kennisuitwisseling en het bevorderen van coproductie, zoals toegevoegd in paragraaf 4.4. Ook kunnen bijeenkomsten worden ondersteund die gericht zijn op nieuwe vormen van distributie, vertoning, marketing of productontwikkeling. Bovendien moedigt het Fonds de filmsector aan zich intensiever te verhouden tot andere disciplines en sectoren. Zo kunnen nieuwe kansen op samenwerking ontstaan. Te denken valt aan bijeenkomsten waarop de animatiesector ideeën uitwisselt met designers, *motion graphics* ontwerpers en de stripwereld of gelegenheden waarbij speelfilm- en documentairemakers met wetenschappers, opiniemakers en maatschappelijke organisaties in gesprek gaan over specifieke thema's uit hun films.

• Filmfestivals

Festivals vormen een belangrijk podium voor de filmcultuur in Nederland. Met hun flexibele, artistieke formules en sterke (landelijke) marketing hebben zij vaak een

groot bereik en grote impact op hun bezoekers en partners. Door scherp te programmeren tonen ze het beste uit hun vakgebied. Ze leggen artistieke ontwikkelingen bloot, sluiten aan bij de actualiteit en bij wat er in de samenleving leeft en hebben gevoel voor avontuurlijk nieuw werk. Festivals dragen actief bij aan kennisontwikkeling en innovatie en aan de verspreiding, profilering en promotie van film in Nederland en in het buitenland. Daarmee zijn ze belangrijke ambassadeurs voor film en filmeducatie.

Het Fonds ondersteunt vanaf 2013 filmfestivals op projectbasis én via een nieuwe (tweejarige) regeling. De tweejarige regeling is op verzoek van de staatssecretaris in november 2011 gepubliceerd en richt zich op festivals die internationale filmproducties vertonen op het gebied van kinderen jeugdfilm, animatie of science fiction en fantasy. Filmfestivals die in aanmerking komen voor een bijdrage, meerjarig of op projectbasis, vertonen een internationaal aanbod met artistieke kwaliteit dat aanvullend is op het reguliere bioscoopaanbod en op dat van andere festivals. Het Fonds stuurt met het festivalbeleid aan op geografische spreiding in Nederland. Bij de beoordeling van de aanvragen wordt een integrale afweging gemaakt van de plannen. Het aandeel eigen inkomsten, alsmede toegezegde lokale financiering, maar ook publieksbereik tellen daarbij zwaar mee. Festivals die het hoogst scoren op de criteria, komen in aanmerking voor een bijdrage.

Filmfestivals winnen gestaag aan populariteit bij het publiek. Blijkbaar is het bezoeken van een evenement waar veel films in betrekkelijk korte tijd kunnen worden

gezien, voor een groot aantal mensen aantrekkelijk. Het aantal festivals dat op projectbasis een aanvraag doet bij het Fonds, neemt navenant toe. De aanvragen verbreden zich bovendien naar aanvullende kunst disciplines: nieuwe media, audiovisuele experimenten, dans, theater, muziek en architectuur. Invloeden van deze disciplines op het medium film zijn interessant. Aanvragen die daarop inspelen, worden dan ook waar mogelijk gesteund. Daarbij wordt wel verwacht dat er ook financiële steun wordt gevonden binnen de betreffende verwante discipline. De druk op het Fonds neemt echter zo sterk toe dat voor de festivals die op projectbasis aanvragen doen, een inzichtelijker systeem moet worden ontwikkeld. De festivals worden daarom onderverdeeld in drie categorieën: jaarlijkse filmfestivals met een breed publieksbereik, filmfestivals die incidenteel plaatsvinden en festivals die zich richten op het grensgebied van film en andere kunst disciplines.

• Training

In aanvulling op de investeringen die producenten zelf in talentontwikkeling doen, stelt het Fonds middelen beschikbaar aan professionals voor deskundigheidsbevordering via trainingen en cursussen en voor bijeenkomsten gericht op vakinhoudelijke kennisuitwisseling tussen professionals. Training in een internationale setting heeft daarbij, zoals aangegeven in paragraaf 4.4, de voorkeur. Er zijn middelen beschikbaar voor trainingen op het gebied van productie, scenario-ontwikkeling en regie, maar ook voor trainingen die inhaken op nieuwe ontwikkelingen die relevant zijn voor de vernieuwing van filmkunst, zoals transmediale toepassingen.

De nadruk ligt op de ontwikkeling van individuele professionals met bewezen talent, bij voorkeur ondersteund door een producent en gekoppeld aan een specifiek project. Maar ook nieuwkomers die bouwen aan hun staat van dienst en kwalitatief interessante of vernieuwende voorstellen ontwikkelen, kunnen voor een bijdrage aan hun training in aanmerking komen.

Gelet op het toenemende belang van internationale coproductie en de noodzaak de expertise en het netwerk van filmprofessionals in Nederland te verbreden, maakt het Fonds ook middelen vrij voor internationale trainingsprogramma's in Nederland. Het verstrekt projectsubsidies aan initiatieven van instellingen gericht op versterking van de filminfrastructuur voor talentontwikkeling. Trainingen, initiatieven voor kennisuitwisseling tussen professionals, cursussen en themabijeenkomsten waarvoor voorstellen worden ingediend, moeten expliciet aansluiten op het beleid van het Fonds. Om versnippering tegen te gaan, wordt er gekoerst op samenhang en continuïteit van activiteiten op instellingsniveau.

• Publicaties en onderzoek

Het Fonds steunt publicaties over films en filmmakers uit Nederland die de kennisontwikkeling en profilering van de Nederlandse film in binnen- en buitenland stimuleren. Die steun geldt ook voor publicaties gericht op onderzoek in de sector naar bijvoorbeeld economische kerncijfers of naar nieuwe financieringsinstrumenten of nieuwe vormen van distributie.

• Bijzondere bijdragen

Voor concrete innovatieve plannen op het gebied van filmfinanciering, marketing en promotie, distributie en vertoning trekt het Fonds ook middelen uit. Te denken valt aan het ontwikkelen van nieuwe afzetkanalen, waardoor arthouse films, documentaires en animatiefilms een groter publiek bereiken, of aan nieuwe vormen van *crowd funding* en *crowd sourcing*, waarbij het publiek als medemaker of medefinancier optreedt. Deze steun is bedoeld voor initiatieven die openstaan voor de sector en kunnen uitgroeien tot een nieuwe standaard.

Ter promotie van de Nederlandse film continueert het Fonds in samenwerking met het Nederlands Film Festival de uitreiking van de Kristallen, Gouden, Platina en Diamanten Film. Tevens reikt het de Bert Haanstra Oeuvreprijs uit aan een Nederlandse filmmaker van wie het oeuvre van betekenis is voor de cinematografie in Nederland. ◀

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
								7.1 SAMENWERKING
								7.2 GOVERNANCE EN BEHEER
								7.3 COMMUNICATIE EN VERANTWOORDING

7

ORGANISATIE

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
								7.1 SAMENWERKING
								7.2 GOVERNANCE EN BEHEER
								7.3 COMMUNICATIE EN VERANTWOORDING

7.1 SAMENWERKING

Dit beleidsplan benadrukt het belang van samenwerking in de sector. Het Fonds vindt deze samenwerking voor zijn eigen functioneren evenzeer van belang. Om netwerken van filmprofessionals te koppelen, expertise te delen en krachten te bundelen, werkt het Fonds samen met andere organisaties in binnen- en buitenland. De afgelopen jaren heeft het vanuit deze gedachte, tezamen met de omroepen, het Mediafonds en het CoBO-fonds, het *Deltaplan Talent* opgezet. Met de grote filmfestivals in Nederland wordt samengewerkt om nieuwe films en filmprojecten internationaal onder de aandacht te brengen. Op het gebied van deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling wordt samengewerkt met instellingen in Nederland als Binger Filmlab, NIAF, MEDIA Desk, de Nederlandse Film en Televisie Academie en andere AV-opleidingen, maar ook met internationale partijen als het Erich Pommer Instituut, EAVE, ACE en buitenlandse filmacademies. Om internationale samenwerkingsprojecten te initiëren is het Fonds lid van de European Film Agency Directors (EFAD) en gedelegeerde bij Eurimages. Met het European Film Agency Research Network (EFARN) en de European Audiovisual Observatory deelt het Fonds informatie over data-analyse en onderzoek. Het Fonds zal ook in de toekomst intensief samenwerking zoeken op genoemde terreinen.

Het Fonds richt zich tevens actief op partners buiten de sector. Zo zoekt het samenwerking met banken en financiers ten behoeve van het opzetten van een cashflowfonds. Doel hiervan is een brugfinancieringsfaciliteit te creëren die kan

worden aangesproken tijdens de realisering van een film, aangezien de uitgaven in die fase vaak niet parallel lopen met de betalingen van betrokken financiers. In het verlengde hiervan wordt ook mogelijke samenwerking met een externe collecting agent bekeken om de inkomsten uit exploitatie en de terugbetaling aan financiers te optimaliseren.

Ook de samenwerking en afstemming met collega-cultuurfondsen en private fondsen krijgt de komende periode prioriteit. Voor specifieke projecten die dat vereisen, wordt gezamenlijke financiering gezocht, bijvoorbeeld voor transmediale projecten of nieuwe financierings- en distributiemodellen. Een gezamenlijke agenda van de cultuurfondsen is opgenomen in de bijlagen.

7.2 GOVERNANCE EN BEHEER

Het Fonds past de interne structuur, functies, bedrijfsprocessen en procedures aan op de nieuwe werkwijze. De bestuurlijke organisatie blijft zo ingericht dat een onafhankelijke taakvervulling is gewaarborgd. Zowel de leden van de raad van toezicht als de directeur/bestuurder worden voor een periode van vier jaar benoemd en kunnen maximaal éénmaal worden herbenoemd. Ook de hoofden van *New Screen NL* en *Screen NL* krijgen een aanstelling voor beperkte duur. Filmconsulenten worden aangesteld voor een periode van maximaal drie plus één jaar. Externe adviseurs worden benoemd voor één jaar en kunnen maximaal drie keer worden herbenoemd. Ten behoeve van een objectieve en zorgvuldige werkwijze hanteert het Fonds interne integriteitswaarborgen.

De administratieve organisatie is in 2011 gemoderniseerd met het oog op een adequaat projectbeheer en inzichtelijke data-analyse. De regelgeving is samengevoegd en geactualiseerd. Bovendien is het beoordelingskader meer geobjectiveerd en in overeenstemming gebracht met de criteria van de BIS. Met de staatssecretaris is afgesproken het beoordelingskader de komende jaren te monitoren en waar nodig aan te scherpen. Het Fonds heeft de financiële en productionele kaders voor aanvragers vastgelegd in een Financieel & Productioneel Protocol. Voorwaarden voor verantwoording zijn vastgelegd in een Handboek Financiële Verantwoording. Op basis van de keuzes voor de komende jaren worden de reglementen, het Protocol en het Handboek geactualiseerd.

Voor filmactiviteiten die worden gehonoreerd met een bijdrage 'á fonds perdu' bestaat geen terugbetalingsverplichting aan het Fonds. Voor bijdragen aan filmproducties geldt die verplichting wel. Instellingen die financiering krijgen via de basisinfrastructuur, komen vanaf 2013 niet langer in aanmerking voor een bijdrage van het Fonds.

INLEIDING	SAMENVATTING	1 SITUATIESCHETS FILMSECTOR	2 SPELERS EN VERHOUDINGEN	3 ONTWIKKELINGEN IN DE GENRES	4 PRIORITEITEN 2013-2016	5 NIEUWE WERKWIJZE	6 BELEID IN PRAKTIJK	7 ORGANISATIE
								7.1 SAMENWERKING
								7.2 GOVERNANCE EN BEHEER
								7.3 COMMUNICATIE EN VERANTWOORDING

7.3 COMMUNICATIE EN VERANTWOORDING

Het Fonds voert structureel overleg met zijn stakeholders over de ontwikkeling van het beleid en over een goede afstemming bij de uitvoering ervan. Daartoe spreekt het geregeld met het departement, collega-cultuurfondsen, de Raad voor Cultuur, brancheorganisaties, festivals, EYE en andere instellingen in de sector. Bovendien onderhoudt het Fonds contacten met andere fondsen in filmfinanciering en met omroepen.

Ook over de uitvoering van het beleid en de activiteiten communiceert het Fonds intensief. Het publiceert alle informatie over ondersteuning door het Fonds, alsmede de voorwaarden, criteria en procedures, maar ook de samenstelling van het Fondsbureau en van de commissies op de website. Daar staan ook alle publicaties, rapporten, nieuwsbrieven en persberichten, evenals een overzicht van toekenningen, actuele informatie over internationale coproductiemogelijkheden en andere achtergrondinformatie. Het Fonds verstuurt gemiddeld zes keer per jaar een nieuwsbrief en geregeld persberichten. Ter versterking van de positie van de Nederlandse film op de internationale markt geeft het Fonds in samenwerking met EYE het Engelstalige kwartaalblad *SEE NL* uit, dat rechtstreeks en via internationale festivals wordt verspreid. In het beleidsplan legt het Fonds de doelstellingen, prioriteiten en de begroting vast.

Alle geldende regelingen worden gepubliceerd in de *Staatscourant*. Verantwoording en rapportage aan het departement over activiteiten, besteding van middelen en

het gevoerde beleid geschiedt jaarlijks in de vorm van een bestuursverslag en een financieel jaarverslag. Gezamenlijk vastgestelde kwalitatieve en kwantitatieve prestatie-indicatoren maken hier deel van uit. Tegenover de sector legt het Fonds openbaar verantwoording af in het jaarverslag. Alle publicaties worden in druk en digitaal verspreid onder de stakeholders van het Fonds. Het Fonds voert ten minste één keer in de vier jaar een klanttevredenheidsonderzoek uit en neemt de bevindingen mee in de aanscherping van het beleid en de uitvoering ervan.

Jaarlijks evalueert het Fonds een selectie van de ondersteunde filmproducties met de betrokken producenten, regisseurs, scenaristen en distributeurs. Daarnaast initieert het rondetafelgesprekken over beleidsthema's.

Het Fonds participeert geregeld in openbare debatten over film en entameert deze ook zelf – vaak in samenwerking met derden. Voor de komende jaren is het Fonds voornemens om samen met EYE bijeenkomsten te organiseren over zowel sectorspecifieke als sectoroverstijgende onderwerpen. Door de bezuinigingen, maar ook onder invloed van de digitalisering, verandert er de komende jaren veel in de sector. Het Fonds volgt de ontwikkelingen op de voet en speelt hier met zijn beleid op in.

In samenwerking met EYE stemt het Fonds een onderzoeksagenda af. Het Fonds richt zich met name op onderzoek over productie en financiering, EYE doet in aanvulling hierop meer thematisch onderzoek.

Op basis van eigen informatie én die van vertoners en distributeurs, publiceert het Fonds jaarlijks de *Film Facts & Figures* over de Nederlandse filmsector. Het is het streven de informatie over de sector in de toekomst verder te verbeteren. Daartoe zal het Fonds eens in de vier jaar sectorbreed onderzoek doen in samenwerking met EYE en de brancheorganisaties. In eigen huis werkt het aan een betere verzameling en ontsluiting van gegevens via het nieuwe subsidiemanagementsysteem. In aanvulling op de centraal geregistreerde gegevens over bioscoopomzet en -bezoek gaat het Fonds, via producenten en distributeurs, ook de resultaten van exploitatie en publieksbereik op andere platforms, zoals dvd/blu ray, video on demand, pay-tv en festivals, beter in kaart brengen. ◀

BIJLAGE **1** MEERJARENBEGROTING 2013-2016

Het financiële kader voor het Fonds in de periode 2013-2016 bedraagt 28,8 miljoen euro per jaar. Dit is exclusief de zogenoemde ZBO-korting. Het Fonds krijgt daarnaast ook nieuwe taken, zoals meerjarige financiering van filmfestivals, en kan ook minder een beroep doen op specifieke subsidiemiddelen, zoals HGIS. Ten slotte loopt de bijdrage van de Nederlandse Federatie voor de Cinematografie aan de Nederlandse filmproductie verder terug. Ten opzichte van het financiële kader van de huidige beleidsperiode en het bijbehorende takenpakket betekent dit een verlaging van de middelen van zo'n negen miljoen euro per jaar.

Bij de indeling van het budget is ernaar gestreefd de middelen voor ontwikkeling en realisering van films zo hoog mogelijk te houden. Voor de toerekening van de middelen naar filmcategorieën is rekening gehouden met een minimale output die nodig is om nieuw talent en ervaren makers groei- en ontwikkelkansen te bieden.

BATEN Opbrengsten

Het Nederlands Filmfonds kent geen opbrengsten uit publieksinkomsten of sponsoring. De directe opbrengsten van het Fonds bestaan uit lager vastgestelde en ingetrokken bedragen en de indirecte opbrengsten uit terugbetalingen op eerder verleende bijdragen. Dergelijke opbrengsten zijn niet te voorzien. Deze posten zijn daarom buiten beschouwing gelaten in de meerjarenbegroting. Hetzelfde geldt voor rentebaten: met een afnemend budget kan het Fonds hier op voorhand geen reële opgave over doen. Genoemde opbrengsten worden niet ingezet voor de financiering van filmproducties of filmactiviteiten, maar komen ten goede aan het bestem-

mingsfonds en de algemene reserve en dienen in lijn met de voorschriften van het ministerie ook als zodanig gereserveerd te blijven.

Bijdragen

Het subsidieniveau is gebaseerd op het verlaagde financiële kader van het ministerie van OCW voor de periode 2013-2016. Daarnaast is een aanvullende ZBO-korting op de beheerslasten doorgevoerd.

Het Fonds gaat uit van een aanvullende bijdrage in verband met de jaarlijkse deelname aan Eurimages. Voor specifieke programma's gericht op internationale marktverruiming vraagt het Fonds een additionele bijdrage van 412.000 euro uit de HGIS-middelen.

De jaarlijkse dotatie van de Nederlandse Federatie voor de Cinematografie neemt verder af. Met ingang van 2013 vallen de middelen voor filmproductie weg en resteert uitsluitend een bijdrage voor ondersteuning op het gebied van distributie. Het Fonds is in gesprek over een hogere bijdrage van de Nederlandse Federatie voor de Cinematografie, maar hierover bestaat nog geen zekerheid.

LASTEN

De meerjarenbegroting is opgesteld conform de inrichtingseisen van het ministerie van OCW. De meerjarenbegroting wordt hieronder op hoofdlijnen toegelicht.

Beheerslasten personeel

Voor de periode 2013-2016 zal het Fonds in lijn met het beleidsplan verder gereorganiseerd worden. De organisatiestructuur van het Fonds zal wijzigen, waarbij een aantal functies verdwijnen en nieuwe worden gecreëerd.

Ten opzichte van 2011 wordt er een besparing gerealiseerd omdat het Fonds een andere werkwijze invoert. Daarbij zijn er minder fte ingeruimd voor de functie van hoofd en worden er geen intendanten meer aangesteld. Wel komen de filmconsulenten in dienst bij het Fonds. De bekostiging van de filmconsulenten wordt gerealiseerd door besparing op het aantal fte en besparing op de kosten voor de adviescommissie en de intendanten. Daarmee komt het verwachte aantal fte op 26, inclusief de filmconsulenten.

Beheerslasten materieel

Met het betrekken van een nieuw pand medio 2012 wordt er een bezuiniging gerealiseerd op huisvestingskosten. Daarnaast zijn de investeringen in de nieuwe projectendatabase afgerond.

De kosten voor bestuur en communicatie blijven ten opzichte van het resultaat in 2011 min of meer op een gelijk niveau. De afgelopen twee jaar zijn op deze kostenposten reeds besparingen doorgevoerd.

In totaal bedragen de beheerslasten 8,6 procent van de totale lasten. Hiermee opereert het Fonds binnen het toegestane maximum van tien procent.

Activiteitenlasten personeel

Er rust een halve fte op de activiteitenlasten voor een medewerker ten behoeve van HGIS-activiteiten.

Activiteitenlasten materieel

Alle bijdragen die het Fonds verstrekt voor filmproducties en filmactiviteiten zijn opgenomen onder de materiële activiteitenlasten.

De totale lasten die het Fonds begroot voor activiteiten gericht op internationale

marktverruiming zijn opgenomen in bovengenoemde posten. In verband met de aanvraag in het kader van de HGIS-middelen worden deze posten in een separate bijlage gespecificeerd.

HGIS

Het Fonds doet een beroep op de zogenoemde HGIS-middelen in het kader van het internationale programma marktverruiming. Ondanks de budgetdaling blijft het Fonds ook zelf sterk investeren in internationale samenwerking en de export van Nederlandse films. Daartoe investeert het een groot deel van de middelen in majoritaire internationale coproducties en tevens ruim twee miljoen euro in minoritaire internationale coproducties. Ook ondersteunt het Fonds activiteiten gericht op talentontwikkeling, kennisuitwisseling en onderzoek om de internationale positie van de Nederlandse film te versterken en het zakelijke netwerk van Nederlandse filmprofessionals in het buitenland uit te breiden. Ten slotte worden middelen ingezet om de export van Nederlandse films te stimuleren via bijdragen in sales deliveries, dubbingkosten en distributiekosten.

Het Fonds maakt binnen het eigen financiële kader middelen vrij voor de financiering van minoritaire en majoritaire coproducties. Voor de kosten van de bevordering van de export van Nederlandse films, alsmede voor talentontwikkeling, kennisuitwisseling en onderzoek in internationale context vraagt het Fonds een bijdrage van 412.000 euro uit HGIS-middelen. Daarbij houdt het Fonds rekening met de aanzienlijke beperking aan beschikbare middelen van het ministerie. Wanneer er meer ruimte ontstaat, doet het Fonds graag een aanvullend verzoek voor een hogere bijdrage om de speerpunten voor internationale marktverruiming te intensiveren.

Producenten werken op basis van projectfinanciering, hetgeen zich slecht leent voor structurele inbedding van activiteiten gericht op deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling in internationale context. Het Fonds kan door middel van bijdragen hiervoor de noodzakelijke continuïteit bieden. ◀

FINANCIËLE SAMENVATTING

	normbegroting 2013		toeslaanbegroting 2013-2016
BATEN			
Opbrengsten	€ 0		€ 0
Bijdragen	€ 30.172.383		€ 120.689.532
Rente	€ 0		€ 0
Totaal baten	€ 30.172.383		€ 120.689.532
LASTEN			
Beheerslasten personeel	€ 1.556.393		€ 6.225.574
Beheerslasten materieel	€ 1.052.617		€ 4.210.467
	€ 2.609.010	8,6%	
Activiteitslasten personeel	€ 36.564		€ 146.257
Activiteits- en projectlasten	€ 27.526.808		€ 110.107.234
	€ 27.563.372	91,4%	
Totaal lasten	€ 30.172.383	100%	€ 120.689.532

SPECIFICATIE BATEN

80

	normbegroting 2013	totaalbegroting 2013-2016
OPBRENGSTEN		
Directe opbrengsten		
Lager vastgestelde en ingetrokken bedragen	€ 0	€ 0
Overige directe opbrengsten	€ 0	€ 0
Indirecte opbrengsten		
Terugbetalingen op eerder verleende bijdragen	€ 0	€ 0
Overige opbrengsten	€ 0	€ 0
subtotaal opbrengsten	€ 0	€ 0
BIJDRAGEN		
Ministerie van OCW - beleidsperiode 2013-2016 (inclusief nieuwe taak omtrent meerjarige subsidie filmfestivals)	€ 28.849.000	€ 115.396.000
Ministerie van OCW - ZBO korting (gemiddelde '13-'16)	-€ 222.627	-€ 890.508
Ministerie van OCW - Eurimages	€ 909.010	€ 3.636.040
Ministerie van OCW - HGIS (aanvraag)	€ 412.000	€ 1.648.000
	€ 29.947.383	€ 119.789.532
Nederlandse Federatie voor de Cinematografie	€ 225.000	€ 900.000
Subtotaal bijdragen	€ 30.172.383	€ 120.689.532
RENTE (BATEN-LASTEN)		
Subtotaal rente	€ 0	€ 0

SPECIFICATIE REGELINGEN*

81

	normbegroting 2013 (miljoen)	totaalbegroting 2013-2016 (miljoen)
Deelreglement realisering	€ 14,64	€ 58,56
Deelreglement ontwikkeling	€ 1,46	€ 5,85
Deelreglement distributie	€ 0,97	€ 3,88
Deelreglement filmactiviteiten	€ 1,58	€ 6,32
Suppletieregeling	€ 8,00	€ 32,00
Eurimages	€ 0,91	€ 3,64
	€ 27,56	€ 110,25

SPECIFICATIE PROGRAMMA'S*

	normbegroting 2013 (miljoen)	totaalbegroting 2013-2016 (miljoen)
Screen NL	€ 12,01	€ 48,02
Screen NL Plus	€ 8,00	€ 32,00
New Screen NL	€ 4,10	€ 16,39
Distributie & Filmactiviteiten	€ 2,55	€ 10,20
Eurimages	€ 0,91	€ 3,64
	€ 27,56	€ 110,25

* Bedragen zijn exclusief beheerslasten van het Fonds.

Binnen de filmactiviteiten is een bedrag van 800.000 euro opgenomen voor meerjarige subsidie voor filmfestivals.

SPECIFICATIE FILMPRODUCTIE

82

	normbegroting 2013 (miljoen)		totaalbegroting 2013-2016 (miljoen)
Speelfilm	€ 17,78	74%	€ 71,12
Documentaire	€ 1,90	8%	€ 7,58
Animatie	€ 0,73	3%	€ 2,90
Filmisch experiment	€ 0,74	3%	€ 2,96
Internationale minoritaire coproducties (speelfilm, documentaire en animatie)	€ 2,20	9%	€ 8,80
Overige filmproducties	€ 0,76	3%	€ 3,05
Totaal	€ 24,10	100%	€ 96,41

83

INTERNATIONAAL PROGRAMMA MARKTVERRUIMING - HGIS

	activiteitent- lasten (miljoen)	normbegroting HGIS 2013 (miljoen)	
Internationale minoritaire coproductie	€ 2,20	€ -	0%
Internationale distributie Nederlandse film	€ 0,20	€ 0,20	100%
Publicaties & Onderzoek	€ 0,13	€ 0,52	39,5%
Deskundigheidsbevordering & Training	€ 0,28	€ 0,16	58,2%
Subtotaal internationale programma - HGIS*	€ 2,81	€ 0,41	

* Exclusief
bijdragen aan
majoritaire
coproducties.

BIJLAGE 2

OVERZICHT AANSTELLING EN ROOSTER VAN AFTREDEN RAAD VAN TOEZICHT

De leden van de raad zijn nagenoeg gelijktijdig benoemd met de wijzigingen van de statuten van het Fonds in oktober 2009. De leden worden benoemd voor een periode van vier jaar en zijn éénmaal herbenoembaar. In de evaluatie van de raad in oktober 2011 hebben de leden kenbaar gemaakt dat zij zich graag een tweede termijn beschikbaar stellen. Bij de herbenoeming zal het Fonds zorgdragen voor dakpansgewijze aftreding waardoor spreiding van de termijnen in de toekomst is gegarandeerd. In 2014 zal hiermee een begin gemaakt worden. ◀

OVERZICHT AANSTELLING EN ROOSTER VAN AFTREDEN RAAD VAN TOEZICHT

<i>naam</i>	<i>functie</i>	<i>datum aantreden</i>	<i>einde periode 1</i>
De heer G.J.N.H. Cerfontaine	Voorzitter	03/10/2009	03/10/2013
De heer E. Fallaux	Strategisch comité	03/10/2009	03/10/2013
Mevrouw P. Dias	Strategisch comité	03/10/2009	03/10/2013
De heer G. van der Stelt	Audit comité	03/10/2009	03/10/2013
De heer M. van Praag	Strategisch comité	03/10/2009	03/10/2013
De heer J.P. Schmittmann	Audit comité	03/10/2009	03/10/2013
Mevrouw S.M. Zijderveld	Juridisch comité	01/06/2010	01/06/2014

BIJLAGE 3

SAMENWERKING CULTUURFONDSEN

Gezamenlijke bijlage cultuurfondsen

De cultuurfondsen zijn opgericht om de politieke sturing op de hoofdlijnen van het cultuurbeleid te versterken door het te ontlasten van een gedetailleerde bemoeienis met (artistiek) inhoudelijke beoordelingen en beslissingen. In deze rolverdeling – waarin het primaat van de politiek terecht voorop staat – worden de fondsen niet alleen gezien als deskundig uitvoerder, maar ook als belangrijk initiatiefnemer en beleidsvoorbereider op hun terreinen. Inhoudelijke kennis bij de beoordeling speelt hierin een rol, maar ook de relatieve afstand waarmee fondsen als zelfstandige bestuursorganen tot de politiek en het cultuurveld staan. Juist door die relatieve afstand kunnen fondsen binnen het Nederlandse cultuurbeleid vorm en inhoud geven aan een dynamische wisselwerking tussen beleid en praktijk.

De fondsen en de cultuursector staan de komende periode voor een grote uitdaging. De bezuinigingen maken scherpe keuzes onontkoombaar. Tegelijkertijd willen de fondsen met veel overtuiging bijdragen aan een ondernemende opstelling van de cultuursector en aan een grotere betrokkenheid van de samenleving. Ondanks de moeilijke financiële omstandigheden van dit moment is de veerkracht van de kunst en cultuur in Nederland enorm en het draagvlak daarvoor veel groter dan nu wordt benut. Al geruime tijd werken de fondsen samen in het zogenoemde fondsenoverleg. Dit overleg voorziet in gezamenlijke strategievorming over diverse overkoepelende en sectoroverstijgende uitgangspunten, maar is ook gegroeid tot de plek waar de fondsen steeds vaker de handen ineenslaan bij gezamenlijke initiatieven op bijvoorbeeld het gebied van internationalisering. De fondsen gaan hun samenwerking de komende tijd intensiveren.

INVESTERINGSGERICHTE AANPAK

Het nieuwe beleid van de fondsen zet in op minder subsidieafhankelijkheid door een grotere nadruk op eigen inkomsten van aanvragers. De fondsen achten het evenzeer van belang in de markt van vraag en aanbod juist de vraag naar cultuur te stimuleren. Ze onderzoeken of er meer bedrijfsmatige instrumenten kunnen worden ontwikkeld om de kunst financieel te steunen, waaronder een gezamenlijk waarborgfonds voor kredietverlening in de cultuur. Ook zoeken de fondsen naar nieuwe partnerships met maatschappelijke organisaties.

De nieuwe omstandigheden doen een groot beroep op het leiderschap van cultuurinstellingen. Daarom willen de fondsen de totstandkoming van een speciaal leiderschapsprogramma mogelijk maken naar het model van het succesvolle Britse Core Leadership Programme. Daartoe hebben de fondsen gezamenlijk een verzoek van Cultuur en Ondernemen gehonoreerd voor het doen van een haalbaarheidsonderzoek naar onder andere de inhoudelijke opzet, samenwerkingspartijen en financiering van het programma.

GOVERNANCE & BEHEER

Aanvragers, maar ook publiek en politiek moeten kunnen rekenen op een even zorgvuldige als transparante opstelling van de fondsen in hun beoordelings- en besluitvormingssystematiek, vastgelegd in een Code of Conduct. Naar aanleiding van de junibrief van de staatssecretaris hebben de fondsen een eerste slag gemaakt in de verheldering van hun beoordelingsystematiek, waaronder de criteria en de samenstelling van commissies. Onderzocht zal worden welke verbeteringen verder mogelijk zijn en in welke mate de fondsen de werkwijze meer kunnen harmoniseren.

Dat geldt ook voor gebieden als automatisering, arbeidsvoorwaarden, monitoring en evaluatie, en ook de vormgeving van afspraken met instellingen en ministerie. Het huidige model voor prestatieafspraken met OCW willen de fondsen in de loop van deze periode in samenspraak met het ministerie herzien zodat de fondsen zich optimaal publiek kunnen verantwoorden over hun werkwijze en resultaten.

INTERNATIONAAL

Het Nederlands culturele veld is voor investeringen in de individuele internationale positie afhankelijk van de fondsen, die hun middelen voor internationalisering op hun beurt ontvangen uit de zogenoemde HGIS-gelden. Door de keuzes die zijn gemaakt, dreigen de middelen voor de individuele ambities in de nieuwe cultuurnota 55 procent lager uit te pakken. Gezien het toegenomen belang van de internationale marktverruiming voor elk van de afzonderlijke werkterreinen bepleiten de fondsen dat een groter deel van de HGIS-middelen via de fondsen aan het veld beschikbaar wordt gesteld dan nu in de kaders staat aangegeven. De fondsen vinden het in elk geval ongewenst om over deze middelen met elkaar in concurrentie te gaan met de kans dat gehele sectoren straks geen of disproportioneel geringe toegang hebben tot mogelijkheden voor internationalisering.

Dit alles leidt ertoe dat de gezamenlijke fondsen het verstandig vinden nu uit te gaan van ongeveer dezelfde onderlinge verdeling van deze middelen als in het verleden en bij wijze van wensbegroting een beperktere en gelijke reductie van 25 procent toe te passen op de afzonderlijke historische HGIS-budgetten. Dit met uitzondering van het FCP – dat voor het eerst een bescheiden beroep op de mid-

delen doet – en rekening houdend met de recente herverdeling van de werkterreinen tussen Mondriaan Fonds en SFA.

In hun visie richten fondsen zich op het bevorderen van internationale mobiliteit en intensieve samenwerking van Nederlandse kunstenaars, producenten en instellingen met buitenlandse partners. Een ambitieus en economisch gezond kunstleven van niveau is anno 2012 ondenkbaar zonder aangesloten te zijn bij de internationale kunstpraktijk in al zijn variëteit. Wat de fondsen betreft zijn de cultuurintrinsieke en economische doelstellingen van het beleid niet tegengesteld, maar liggen ze in elkaars verlengde. Om de positie van de Nederlandse cultuursector op de internationale markt te versterken, stellen de fondsen voor om het nu voor hen beschikbaar gestelde HGIS-budget alsnog te verruimen en nemen zij zich voor om in samenwerking met SICA een gezamenlijke visie en werkplan te formuleren. ◀

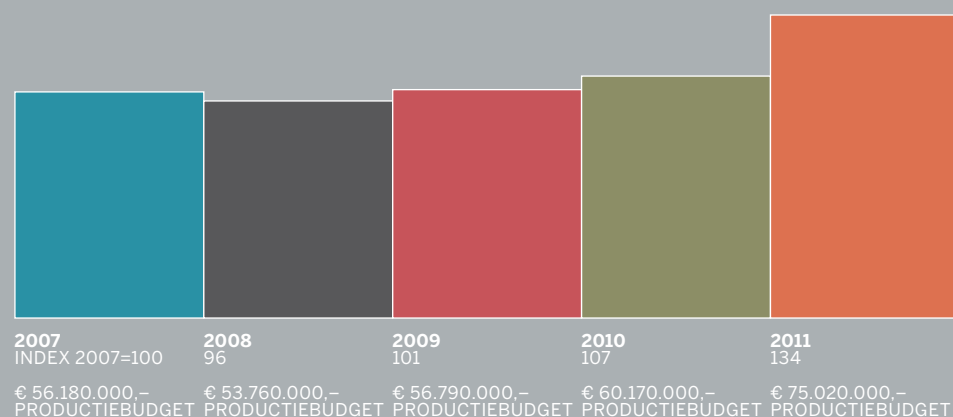
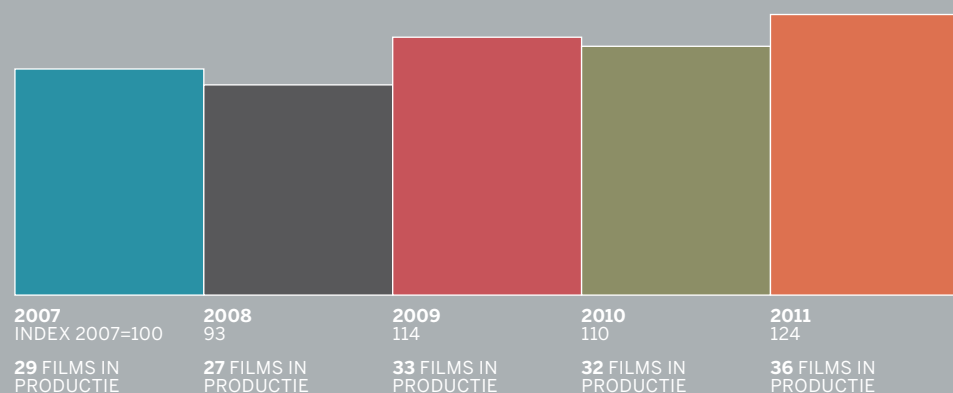
Januari 2012

Nederlands Filmfonds
Mondriaan Fonds
Nederlands Letterenfonds
Stimuleringsfonds voor Architectuur
Fonds Podiumkunsten
Fonds voor Cultuurparticipatie

BIJLAGE 4

TABELLEN 1 T/M9

TABEL 1 PRODUCTIEVOLUME
NEDERLANDS MAJORITAIRE SPEELFILMS
2007 - 2011

TABEL 2 TOP 20 NEDERLANDSE FILM 2011

titel	releasesdatum	recette 2011*	bezoek 2011*	
1	Goisische Vrouwen	10/03/2011	15.064.625	1.919.982
2	Nova Zembla (3D)	24/11/2011	5.764.611	624.327
3	Sonny Boy	27/01/2011	3.249.125	417.270
4	New Kids: Nitro	08/12/2011	2.981.504	366.887
5	New Kids: Turbo**	09/12/2010	2.919.145	358.749
6	De Heineken Ontvoering	27/10/2011	2.697.771	334.327
7	Loft***	16/12/2010	2.474.542	310.749
8	All Stars 2: Old Stars	13/10/2011	2.339.474	298.003
9	Bennie Stout - De Grote Film van Sinterklaas	05/10/2011	1.448.682	217.174
10	Penny's Shadow	08/06/2011	1.258.235	185.999
11	Dik Trom****	24/11/2010	1.149.860	171.440
12	Sinterklaas en het Raadsel van 5 december	06/10/2011	1.138.891	170.697
13	Mijn Opa de Bankrover	09/02/2011	1.051.718	159.087
14	De Bende van Oss	29/09/2011	1.051.353	138.609
15	Black Butterflies	06/10/2011	962.800	135.747
16	Razend	13/10/2011	972.102	134.200
17	Body Language	31/03/2011	1.015.246	133.152
18	Dolfje Weerwolfje	30/11/2011	819.939	120.423
19	Alle Tijd	14/04/2011	605.082	82.218
20	Het Geheim*****	01/12/2010	541.142	80.703
Overige Nederlandse titels 2011			2.994.749	450.794
Totale alle Nederlandse films 2011			52.500.596	6.810.537

* op basis van voorlopige cijfers op 2 januari 2012
© 2012, MaccsBox - NVB & NVF, The Netherlands

Cumulatief bezoek
2010/2011:
** 1.069.270
*** 438.938
**** 450.825
***** 183.022

TABEL 3 GEMIDDELTE STAATSTEUN AAN FILMPRODUCTIE PER HOOFD VAN DE BEVOLKING

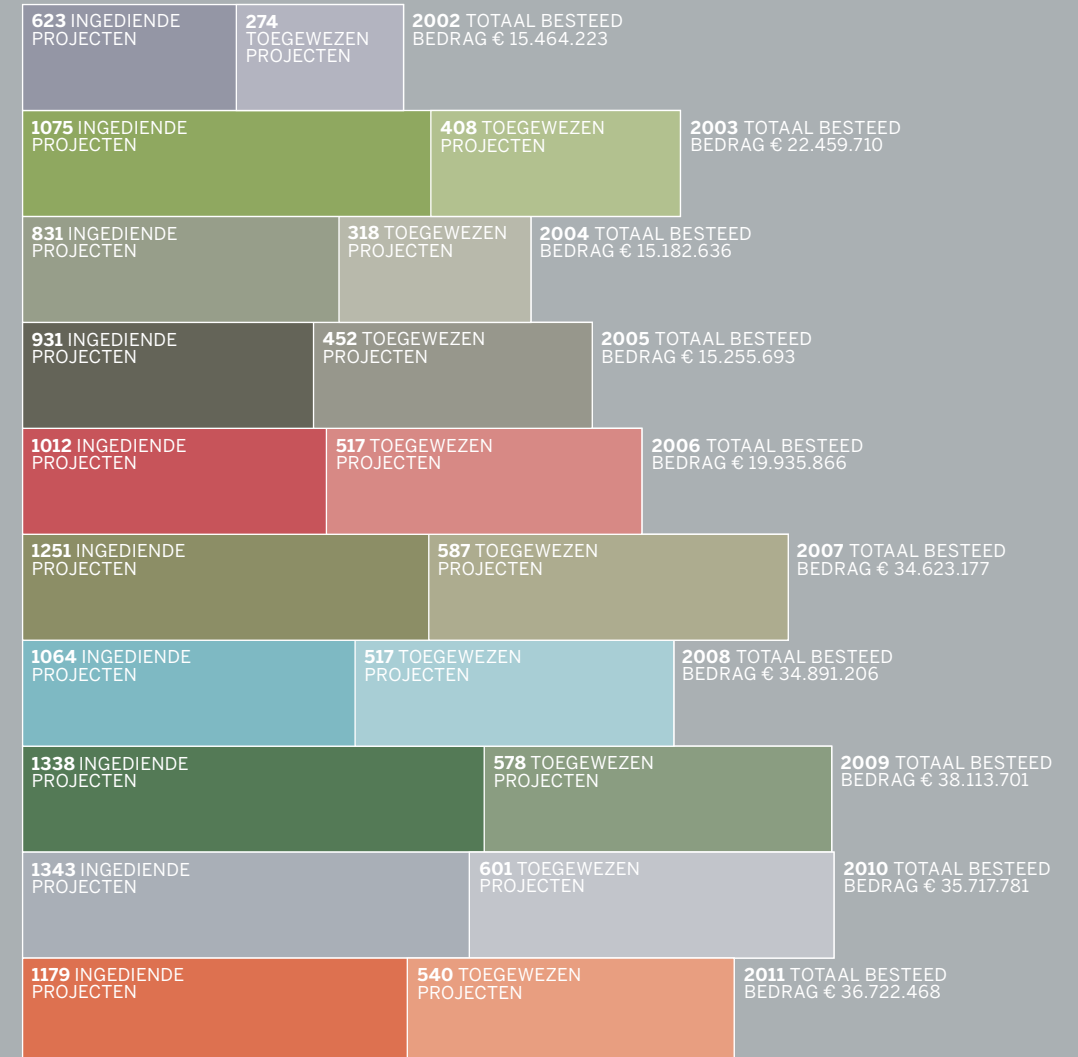
96

Bron:
Mediasalles,
DFI, SFI, NFI,
IFB, Centre du
Cinema, FFA,
CNC, BFI cijfers
2010/2011

TABEL 4 AANTALLEN AANVRAGEN EN TOEWIJZINGEN FONDS 2002 - 2011

97

VERVOLG TABEL 4 AANTALLEN AANVRAGEN EN TOEWIJZINGEN FONDS 2011

98

	behandeld	toegewezen	% toewijzing
Lange speelfilm			
realisering	32	14	44%
aanvullende bijdrage	5	5	100%
realisering internationale coproducties	24	11	46%
realisering intendanten	7	7	100%
suppletiereregeling	16	14	88%
Hubert Bals Fonds	18	4	
projectontwikkeling	23	15	65%
scenario-ontwikkeling	91	39	43%
vrijplaats schrijvers	6	4	67%
afwerking	5	5	100%
overige activiteiten	5	5	100%
promotie-marketing	13	13	100%
totaal	245	136	
Speciale projecten			
Telescoop	14	2	
De Oversteek - ontwikkeling	55	23	42%
De Oversteek - realisering	8	4	
One Night Stand - ontwikkeling	15	15	100%
One Night Stand - realisering	30	16	
Prime4kids&Family	11	3	27%
totaal	133	63	
Korte fictie			
realisering Kort!	143	11	
totaal	143	11	

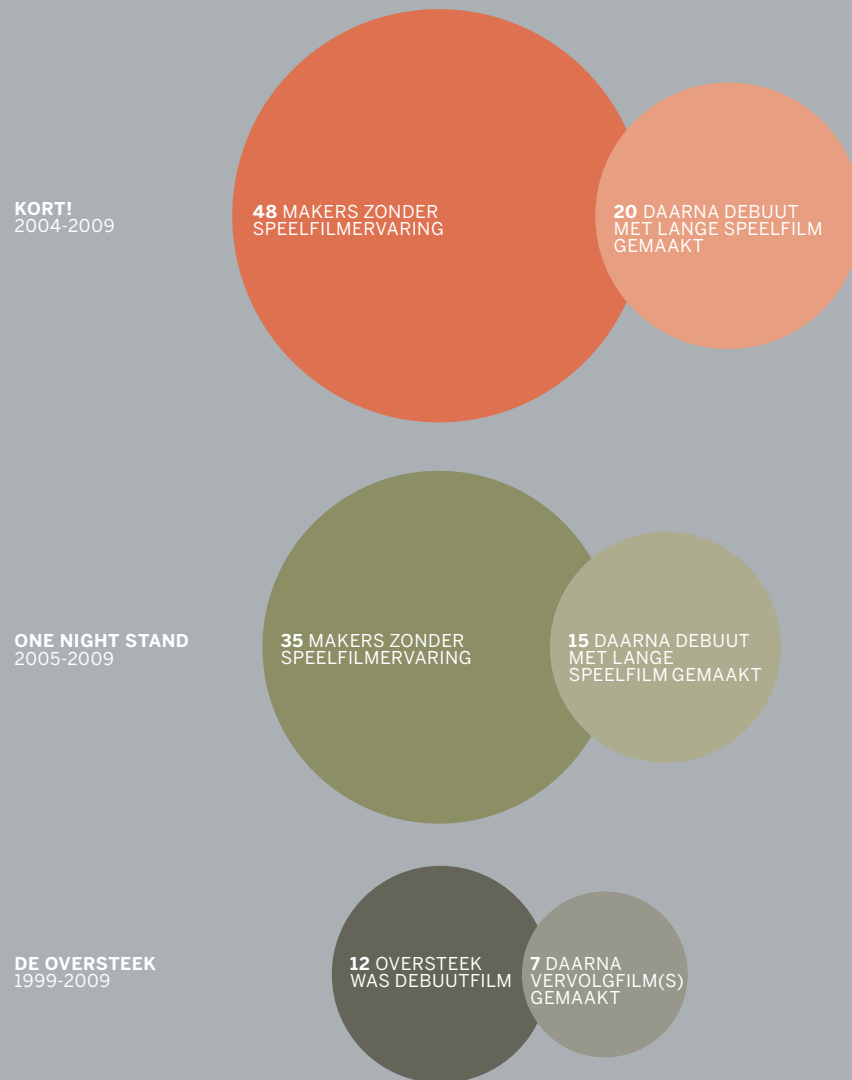
99

	behandeld	toegewezen	% toewijzing
Documentaire			
realisering	35	19	54%
bijdrage in uitbreng	6	6	100%
Teledocs*	11	5	45%
Wildcards	26	3	
scenario-ontwikkeling	21	10	48%
afwerking	4	2	50%
overige activiteiten	2	2	100%
totaal	105	47	
Animatie			
realisering	20	10	50%
realisering Ultrakort	17	4	
afwerking	5	2	40%
aanvullend	3	1	33%
ontwikkeling	19	7	37%
ontwikkeling intendant	2	2	100%
overige activiteiten	1	1	100%
totaal	67	27	
Onderzoek & ontwikkeling			
realisering	38	12	32%
ontwikkeling	34	12	35%
afwerking	12	1	8%
afwerking snelloket	12	4	33%
aanvullend	2	2	100%
e-cultuur	15	4	27%
totaal	113	35	

* Bij Cobo:
41 projecten
ingediend.

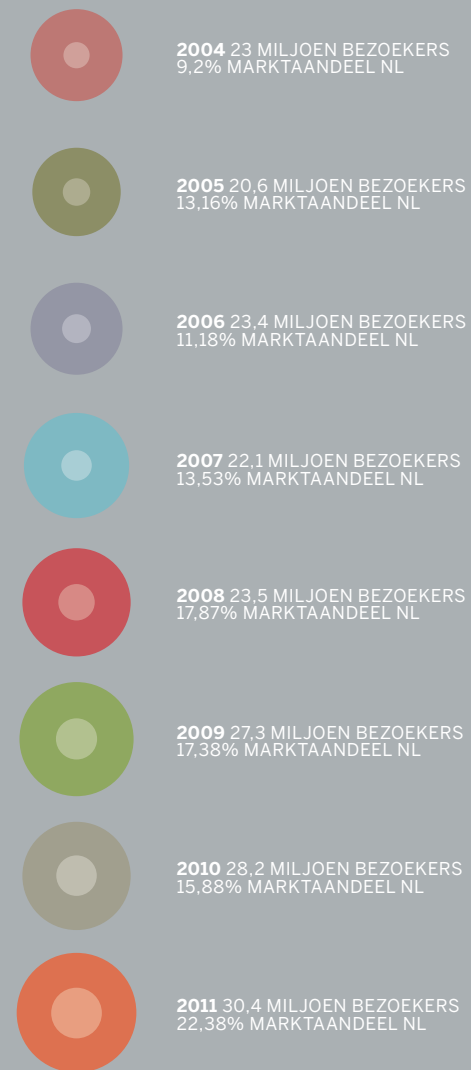
TABEL 5 DOORSTROMING TALENT

100

TABEL 6 BIOSCOOPBEZOEK NEDERLAND

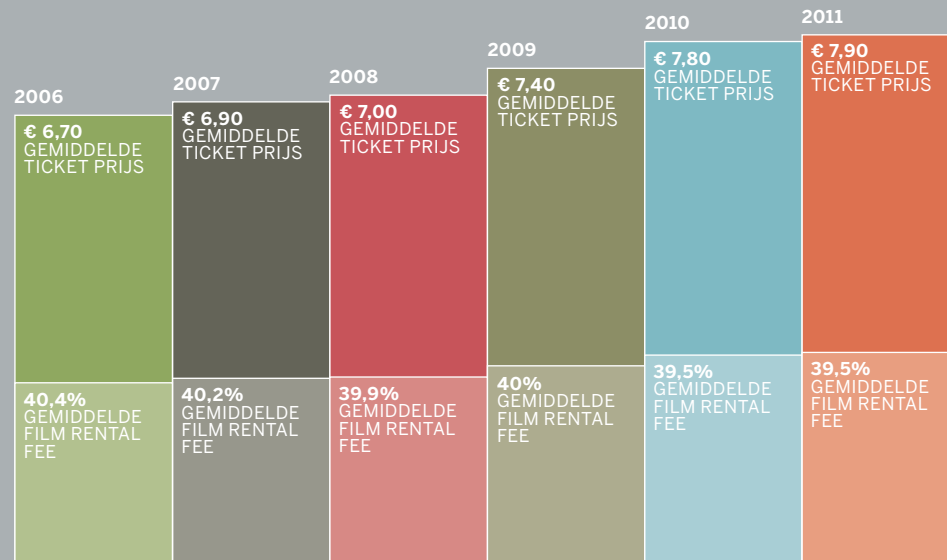
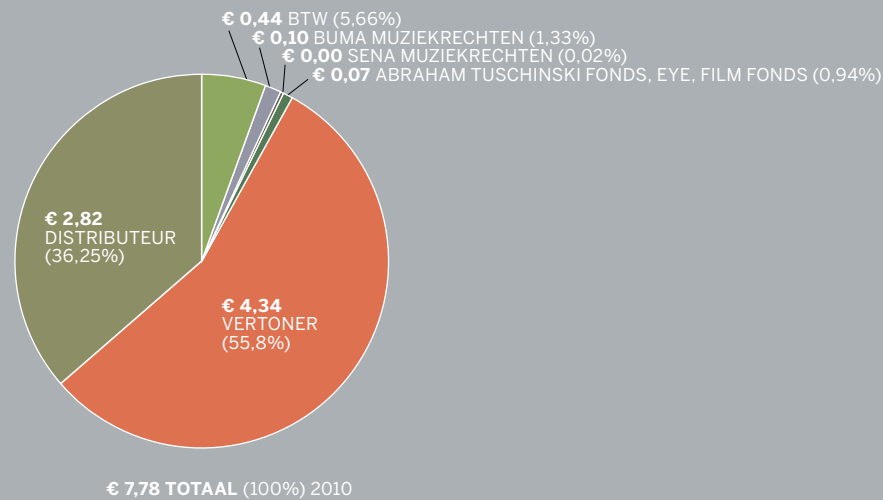
101

* Bron: NVB en NVF.

TABEL 7 TICKET PRIJS / FILM RENTAL FEE
2006-2011

102

* Rental fee: prijs per print betaald door vertoner aan distributeur

Bron: NVB/NVF.

TABEL 8 KIJKERS NAAR NEDERLANDSE FILMS OP PUBLIEKE EN COMMERCIELE ZENDERS 2011

103

zender	datum	titel	(x1000)
NL 1	26/12/2011	De Storm	1.555
NL 3	03/12/2011	Alles is Liefde	928
NL 1	05/01/2011	Amazones	819
NL 1	04/05/2011	Oorlogswinter	803
NL 1	09/08/2011	Kom niet aan mijn Kinderen	781
NL 1	18/05/2011	Ja Zuster Nee Zuster	698
NL 3	12/02/2011	Briefgeheim	551
NL 3	23/03/2011	Alibi	551
NL 3	15/01/2011	Vakantie in eigen Land	515
NL 3	08/01/2011	Sterkste man van Nederland	449
NL 3	01/01/2011	Brief voor de Koning	386
NL 3	22/01/2011	Blijf	379
NL 3	29/01/2011	Bon Voyage	366
NL 3	26/12/2011	Pietje Bell 2	361
NL 3	25/12/2011	Pietje Bell	360
NL 3	28/08/2011	Johan	345
NL 3	04/09/2011	Zomerhitte	342
NL 3	10/12/2011	Liever verliefd	327
NL 3	17/08/2011	Ik omhels je met duizend Armen	318
NL 3	11/01/2011	Wit Licht	310
NL 2	17/09/2011	De Jurk	297
NL 3	21/08/2011	Spion van Oranje	293
NL 3	05/02/2011	Zieleman	291
NL 3	15/10/2011	All stars	290
NL 3	13/01/2011	Simon	282
NL 2	10/09/2011	Kleine Teun	264
NL 3	10/01/2011	Dennis P	259
NL 3	11/06/2011	Simon	228
NL 2	19/11/2011	Amsterdam	228
NL 2	23/12/2011	Vast	223
NL 3	12/01/2011	First mission	207
NL 2	14/10/2011	De Poolse Bruid	207
NL 2	08/10/2011	Alles stroomt	196

VERVOLG TABEL 8 KIJKERS NAAR NEDERLANDSE FILM OP PUBLIEKE EN COMMERCIEËLE ZENDERS 2011

104

zender	datum	titel	(x 1000)
NL 2	02/12/2011	Midzomernacht	189
NL 2	16/09/2011	De laatste dagen van Emma Blank	179
NL 2	01/10/2011	Oeroeg	175
NL 1	13/06/2011	Avondboot	168
NL 2	03/09/2011	My Queen Karo	156
NL 1	14/08/2011	Polonaise	153
NL 3	24/12/2011	Kruimeltje	152
NL 1	07/08/2011	Deining	146
NL 2	07/10/2011	Kan door Huid heen	144
NL 3	14/01/2011	Temmink the Ultimate Fight	142
NL 2	09/09/2011	Ober	139
NL 3	03/09/2011	Echte Leven	117
NL 2	22/09/2011	Guernsey	112
NL 2	19/03/2011	Max Havelaar	111
NL 1	11/06/2011	Eilandgasten	107
NL 2	16/12/2011	Dagen van Gras	105
NL 2	25/11/2011	Wan Pipel	103
NL 2	18/03/2011	Max Havelaar	96
NL 3	02/01/2011	Coach	93
NL 2	09/12/2011	Met donker thuis	86
NL 3	24/02/2011	In Oranje	83
NL 2	02/09/2011	Lange Nacht vd Korte Film	77
NL 2	15/01/2011	Tramontana	74
NL 2	04/11/2011	Hoogste Tijd	67
NL 3	19/10/2011	In Oranje	63
Totaal Publieke zenders			17.446

105

zender	datum	titel	(x 1000)
RTL4	05/06/2011	Komt een Vrouw bij de Dokter	1.735
RTL5	30/03/2011	Moordwijven	667
RTL7	31/08/2011	Flodder 3	666
RTL7	30/08/2011	Flodder	629
RTL7	30/08/2011	Flodder in Amerika	437
RTL7	20/09/2011	Schatjes	428
RTL5	18/11/2011	Flodder	365
RTL5	18/11/2011	Flodder	234
RTL7	20/09/2011	Mama is boos	209
RTL8	19/09/2011	De Zeemeerman	154
RTL5	02/04/2011	Volle Maan	151
RTL5	06/11/2011	Flodder	62
RTL8	04/09/2011	Dood Eind	60
SBS	16/04/2011	Fighting Fish	104
Totaal RTL zenders			5.794
NPO 2011			18740
RTL 2011			5.690
SBS/Veronica 2011			104
Totaal 2011			24.638
Teledocs in 2011			
NED 2	05/01/2011	Het Urker Mannenkoor	558
NED 2	31/10/2011	Hou me vast, De Dijk	328
NED 2	25/04/2011	Nederwiet	490

Bron: NPO/
RTL/SBS/
Veronica.

TABEL 9 NEDERLANDSE FILMS OP INTERNATIONALE FESTIVALS - 2010

106

SAN SEBASTIAN DUSK (SCHEMER)
 HANRO SMITSMAN
 ZABALTEGI

tiff.
 TORONTO

BROWNIAN MOVEMENT
 NANOUK LEOPOLD

22ND MAY
 KOEN MORTIER
 SECTION CONTEMPORARY WORLD CINEMA

I WISH I KNEW
 JIA ZHANGKE
 SECTION MASTERS

MY JOY
 SERGEI LOZNITSA
 SECTION CONTEMPORARY WORLD CINEMA

SENSATION
 TOM HALL

OVER YOUR CITIES GRASS WILL GROW
 SOPHIE FIENNES
 SECTION VISIONS

THE LIGHT THIEF
 AKTAN ARYM KUBAT
 SECTION CONTEMPORARY WORLD CINEMA

SUMMER OF GOLIATH
 NICOLÁS PEREDA
 SECTION VISIONS

CANNES

MY JOY
 SERGEI LOZNITSA
 SECTION INTERNATIONAL COMPETITION

OVER YOUR CITIES GRASS WILL GROW
 SOPHIE FIENNES
 SECTION OUT OF COMPETITION - SPECIAL SCREENINGS

CODE BLUE
 URSZULA ANTONIAK
 SECTION CINÉFONDATION L'ATELIER

ADRIENN PÁL
 ÁGNES KOCSIS
 SECTION UN CERTAIN REGARD

R U THERE
 DAVID VERBEEK
 SECTION UN CERTAIN REGARD

LIGHT (LICHT)
 ANDRÉ SCHREUDERS
 SECTION DIRECTORS' FORTNIGHT - QUINZAINE DES REALISATEURS

THE LIGHT THIEF
 AKTAN ARYM KUBAT
 SECTION DIRECTORS' FORTNIGHT - QUINZAINE DES REALISATEURS IN COMPETITION-INTERNATIONAL COMPETITION

LOCARNO
 THE LIGHT THIEF
 AKTAN ARYM KUBAT

VENICE
 THE FORGOTTEN SPACE
 ALLAN SEKULA & NOËL BURCH
 PRIZE THE SPECIAL ORIZZONTI JURY PRIZE

BERLIN

BROWNIAN MOVEMENT
 NANOUK LEOPOLD
 SECTION FORUM

COLIVIA / THE CAGE
 ADRIAN SITARU
 PRIZE DAAD SHORT FILM AWARD

O QUAM TRISTIS
 MAITE ABELLA
 SECTION FORUM EXPENDED

JACCO'S FILM
 DAAN BAKKER
 SECTION SHORTS COMPETITION

THE RAINBOW WARRIORS OF WAIHEKE ISLAND
 SUZANNE RAES
 SECTION CULINARY CINEMA, PROGRAM, FOOD FOR LOVE

SON OF BABYLON
 MOHAMED AL-DARADJI
 SECTION PANORAMA

DRONA & ME (DRONA & IK)
 CATHERINE VAN CAMPEN
 SECTION GENERATION KPLUS

EFP! (IEP!)
 LEMMING FILM
 SECTION GENERATION KPLUS

JOY
 MIJKE DE JONG
 SECTION GENERATION KPLUS

107

KARLOVY VARY

BARDSONGS
 SANDER FRANCKEN
 SECTION ANOTHER VIEW

FAREWELL
 DITTEKE MENSINK
 SECTION ANOTHER VIEW

LOST PERSONS AREA
 CAROLINE STRUBBE
 SECTION INTERNATIONAL COMPETITION

MAM
 ADELHEID ROOSEN

MY JOY
 SERGEI LOZNITSA

MY QUEEN KARO
 DOROTHÉE VAN DEN BERGHE

SON OF BABYLON
 MOHAMED AL-DARADJI

THE MISFORTUNATES (DE HELAASHEID DER DINGEN)
 FELIX VAN GROENINGEN

THE PLAYER
 JOHN APPEL

Bron: Eye Film Institute Netherlands. Gegevens over 2011 worden gepubliceerd in de Film Facts & Figures 2012 van het Nederlands Filmfonds.

COLOFON

Beleidsplan Nederlands Filmfonds 2013-2016

TEKST

Doreen Boonekamp

REDACTIE

Carolien Croon
Jonathan Mees
Jojo Oomes

CONCEPT EN ONTWERP

Margo Witte

DRUK

RSGS Utrecht

Met dank aan de deelnemers van rondetafel-
gesprekken en vertegenwoordigers van de
brancheverenigingen en belangenverenigingen
in de Nederlandse filmsector.
© Nederlands Filmfonds 2012

Gehele of gedeeltelijke overname toegestaan op
voorwaarde van bronvermelding.

www.filmfonds.nl

TELEFOON

020 5707676

E-MAIL

info@filmfonds.nl

RAAD VAN TOEZICHT

De heer G.J.N.H. Cerfontaine, Voorzitter
De heer E. Fallaux, Strategisch comité
Mevrouw P. Dias, Strategisch comité
De heer G. van der Stelt, Audit comité
De heer M. van Praag, Strategisch comité
De heer J.P. Schmittmann, Audit comité
Mevrouw S.M. Zijderveld, Juridisch comité

WWW.FILMFONDS.NL

